

Strategia de tineret a Județului Harghita

2008-2014

Cuprins

I. Aspecte introductive.....	2
II. Politica de tineret în activitatea Direcției Județene pentru Tineret Harghita Tineretul în programul de guvernare	4
Organele de specialitate ale administrației publice centrale și locale implicate în realizarea politicii de tineret.....	5
III. Analiza situației demografice, sociale și economice a populației tinere din județul Harghita.....	12
Tendențe demografice.....	12
Situația forței de muncă în cadrul populației tinere de județ.....	15
Modificarea condițiilor de locuit și efectul acestora asupra condițiilor de viață ale tinerilor	18
IV. Sistemul de finanțare județean pentru proiecte și inițiative destinate tinerilor.....	21
Programul de sprijinire a sportului.....	24
Programul de finanțare a telecentrelor.....	25
Programul de protecție a mediului înconjurător.....	26
Programul de dezvoltare a activității persoanelor cu handicap.....	27
V. Organizații civile și inițiative în favoarea tineretului.....	28
Interesul tinerilor față de viața politică.....	29
VI. Concepția asupra tineretului: priorități și probleme.....	30
Educația publică.....	30
Protecția copiilor și a tinerilor.....	36
Situația debutanților pe piața forței de muncă.....	45
Sănătate publică.....	46
Activități de sport și recreere.....	50
Rolul tinerilor în protecția mediului și a resurselor naturale.....	53
Tineretul în relația cu cultele religioase.....	56
Aspecte culturale ale vieții tinerilor.....	59
VII. Bilanțul analizei asupra problemelor, punctelor forte, a oportunităților și pericolelor existente – Analiza SWOT.....	60
VIII. Priorități de dezvoltare: obiective operaționale, posibilități de realizare a acestora, plan de acțiune pentru elaborarea proiectelor propuse	64
IX. Concluzii.....	74

I. Aspecte introductive

Prezenta Strategie de tineret, în elaborarea Consiliului Județean Harghita, se bazează pe rezultatele cercetărilor efectuate în rândul tinerilor, pe statisticile furnizate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă Harghita și Direcția Județeană de Statistică Harghita, dorindu-se a fi o analiză realistă a imaginii tinerilor, ce studiază posibilitățile de exprimare a drepturilor individuale și colective ale acestora.

Studiul prezintă caracteristici statistico-sociale ale categoriei de vârstă de 0-35 ani, aspecte și tendințe demografice referitoare la acest grup al populației, situația tinerilor pe piața forței de muncă.

Un capitol distinct al lucrării îl formează sfera organizațiilor de tineret și programele de susținere a activității tinerilor și organizațiilor de tineret la nivel județean.

Studiul vizează domenii precum învățământul, protecția copilului și a tinerilor, prezintă politici referitoare la diferitele probleme sociale (sănătate, protecția mediului, relația cu diferitele culte religioase), turism, aspecte culturale.

Autorii materialului nu se limitează doar la dezbaterile problemelor, ci propun soluții pentru îmbunătățirea condițiilor de trai ale tinerilor, solicitând suportul consiliilor locale, a Consiliului Județean, instituțiilor publice, organizațiilor civile și religioase, organizațiilor de tineret precum și a cetățenilor, pe scurt a tuturor actorilor din sfera publică, privată și civilă implicați în procesele de dezvoltare la nivel local și județean.

Strategia de tineret pune astfel bazele cunoașterii și implementării valorilor democratice și formării unei atitudini civice proactive, contribuind la dezvoltarea legăturilor între organizațiile de tineret și comunitatea civilă.

Lucrarea urmărește căutarea unor răspunsuri la întrebări precum: care sunt principiile politicii de tineret și care este relația tineretului din județul Harghita cu administrația publică locală?

Principiile politicii de tineret

În țările cu o politică de descentralizare avansată – tendință urmată și de România- , se observă o delimitare a atribuțiilor statului în problemele de tineret. Într-o societate „sănătoasă”, acest rol trebuie să se limiteze la asigurarea cadrului organizatoric, legislativ și a surselor de finanțare, restul atribuțiilor fiind în sarcina administrațiilor publice locale și societății civile.

Ideea în jurul căreia se centralizează strategia de tineret este **integrarea**. Aceasta presupune o gândire conceptuală avangardistă, care să permită colaborarea acestui grup cu celelalte sfere ale societății, pentru a putea depăși etapa actuală în care este tineretul este perceput mai puțin ca o resursă și mai mult ca o problemă socială.

Tinerilor trebuie să li se permită implicarea activă în viața comunităților locale. În prezentul demers (ce urmărește schimbarea opiniei despre tineret), rolul decisiv revine tinerilor și organizațiilor de tineret, sprijiniți, desigur, de consiliile locale și Consiliul Județean.

Consiliile locale, trebuind să răspundă multiplelor provocări ale societății, nu au întotdeauna posibilitatea să urmărească problemele și interesele tinerilor. De aceea, este nevoie de o politică de integrare, de o strategie de tineret, care să asigure cadrul instituțional de participare a tinerilor în luarea deciziilor.

Un alt principiu al politicii de tineret, este **descentralizarea**. Acest principiu exprimă necesitatea împărțirii eficiente și echitabile atât a atribuțiilor, cât și a resurselor financiare, planificarea pe viitor a activităților de tineret fiind posibilă doar în cazul în care atribuirea resurselor financiare bugetare se va realiza cu **transparență**.

În concluzie, politica de tineret este un concept, un mod de gândire, ce ar trebui să se manifeste și la nivel decizional.

Amintim în context *Cartea Albă a tineretului*, parte organică a *Cărții Albe a Guvernării Europene*. Ideea acestei cărți este transparența mecanismului decizional în fața grupurilor interesate. Considerăm că este foarte important ca tinerii să fie inițiați în informații referitoare la modalitățile și activitățile de guvernare ale UE, căci ei sunt mesagerii Europei viitorului. Proiectul european în sine, este un proiect tânăr, într-o continuă dezvoltare și formare. Subiect mereu în actualitate, obiect a numeroase dezbateri, proiectul comunitar necesită o strânsă colaborare cu tinerii și, implicit, însușirea valorilor ce constituie baza colaborării.

Mesajul unanim pe care tinerii înțeleg să îl transmită este că vor să fie membrii cu drepturi depline ai acestui proces, vor să se implice activ în construirea Europei și să aibă un cuvânt de spus în deciziile care îi privesc. Corelativ, societatea trebuie să îi privească ca pe o forță pozitivă și să le ofere posibilitatea de a-și exprima opiniile.

Tematicile strategiei au fost elaborate pe baza unui for de dezbateri realizat de Consiliul Județean Harghita în colaborare cu Direcția Județeană pentru Tineret Harghita. Actualizarea datelor demografice, cu privire la fondul de locuințe, ocuparea forței de muncă, a datelor privind serviciile sociale existente, sistemul de finanțare a organizațiilor care susțin tineretul și activitățile acestora, au fost realizate cu ajutorul colectivului de lucru, cu următoarea componență nominală :

- **Consiliul județean Harghita** – Rácz Árpád, consilier
 - o Serviciul Management – Máté Emese, inspector
 - o Direcția Programe și Dezvoltare Rurală: Zonda Erika, director, Silló Csilla Mária, inspector
 - o Direcția de dezvoltare – Miklóssy Enikő, inspector; Kovásznai Sándor, consilier
- **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita** – Sándor Angéla, consilier
- **Agencia Națională pentru Tineret, Direcția Județeană** - Koronka Sándor, inspector
- **Inspectoratul Județean Școlar Harghita** – Erdei Lucia, consilier
- **Centrul Cultural și de Arte Lăzarea**
- **Centrul Cultural Harghita**

II. Politica de tineret în activitatea Direcției Județene pentru Tineret Harghita

Tineretul în programul de guvernare

În consens cu actualul context social în care tinerii sunt agenții, beneficiarii și victimele schimbărilor majore din cadrul societății, categorie vitală care contribuie în mod unic la dezvoltarea națională, în întreaga lume se acordă o atenție prioritară protejării tineretului, identificării nevoilor și aspirațiilor sale asigurând, în același timp, implicarea pe plan economic, civic, social și cultural.

Asemeni, și în România, tineretul constituie o prioritate politică asumată ca angajament al societății prin Programul de guvernare, care - prin stabilirea rolului guvernului, al organizațiilor non-guvernamentale și ale grupurilor de tineret și oferirea cadrului propice scopurilor comune - ,își asumă ca deziderat realizarea următoarelor obiective principale:

1. Realizarea unui sistem de securitate socială activă pentru tineri ;
2. Sprijinirea angajării tinerilor în conformitate cu specializările obținute pentru a stopa exodul forței de muncă tinere și specializate din țară și pentru ocuparea într-un grad cât mai ridicat a forței de muncă tinere ;
3. Susținerea activităților de tineret specifice minorităților naționale, pentru întărirea diversității și incluziunea socială a acestora.
4. Sprijinirea cu prioritate a programelor, inițiativelor menite să faciliteze asumarea unui rol în viața publică a tineretului nostru.

Direcții de acțiune în realizarea obiectivelor

- Susținerea tinerilor din mediul rural și din familiile cu posibilități reduse în vederea asigurării egalității de șanse.
- Armonizarea infrastructurii și a cadrului juridic și instituțional intern cu legislația și directivele Uniunii Europene în materie de tineret și sport.
- Promovarea unui pachet de legi pentru tineret care va cuprinde Legea tineretului, Legea voluntariatului și a *internship-ului* și alte măsuri legislative.
- Lărgirea gamei de burse și sporuri sociale pentru studenți și generalizarea sistemului de sprijin pentru fiecare student, indiferent de forma sau caracterul învățământului.
- Reglementarea rolului, responsabilităților și interacțiunea cu școala a consiliilor de elevi.
- Crearea unei rețele de centre de consultanță și informare pentru tineret.
- Sprijinirea creării unor produse bancare de creditare pentru studenți.
- Sprijinirea întreprinzătorilor și fermierilor tineri, prin programe educative și de consultanță menite să dezvolte cultura antreprenorială.
- Lărgirea posibilităților de integrare socială pentru copiii și tineri cu dizabilități sau proveniți din centre de plasament.
- Predarea taberelor școlare și de tineret închise sau nefuncționale autorităților locale pentru renovarea și folosirea lor conform funcției inițiale și reabilitarea acelor care funcționează și adaptarea lor la standardele UE prin parteneriate public-private.
- Înființarea în parteneriat cu organizații neguvernamentale de tineret a opt centre pentru tineret în cele opt regiuni de dezvoltare, cu responsabilități directe în atragerea fondurilor comunitare și în implementarea de proiecte strategice pe domeniul tineret

- Înființarea unei direcții de programe de tineret România - Republica Moldova care va viza încurajarea și finanțarea activităților de tineret în parteneriat și cooperare între organizațiile neguvernamentale din România și Republica Moldova.
- Reabilitarea taberelor școlare și adaptarea lor la standardele UE, în fiecare județ, prin parteneriate public-private.

Organele de specialitate ale administrației publice centrale și locale implicate în realizarea politicii de tineret

- **Autoritatea Națională pentru Tineret** a fost înființată prin H.G. 384/2005 ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, aflat în subordinea Guvernului, având rolul de a aplica politica guvernamentală în domeniul tineretului.

Dintre acțiunile desfășurate sub Patronajul Autorității Naționale de Tineret, s-au distins în mod deosebit, prin impactul și beneficiile pe care le-au adus în rândul participanților:

- **Taberele tematice**, organizate ca școli de vară, în care tinerii au avut posibilitatea de a-și pune în valoare talentul creator și a asimila informații utile pe diverse teme de interes.
- **Acțiunile umanitare**. Campania "O rază de speranță" desfășurată în perioada 18 mai - 15 septembrie 2005 și 20 iunie - 15 septembrie 2006 a ajutat la strângerea de fonduri, pentru copiii sinistrați și a contribuit la asigurarea temporară a unui adăpost familiilor afectate, în taberele aflate în apropierea zonelor inundate.
- **Acțiunile recreative**. În baza protocoalelor încheiate între Autoritatea Națională pentru Tineret și Ministerul Educației și Cercetării, un număr de 45 de copii români din Ungaria au fost primiți în centrul de vacanță de la Eforie Sud pentru o perioadă de două săptămâni, scopul taberei fiind perfecționarea limbii materne.

- **Ministerul Tineretului și Sportului**

Urmare reorganizării instituite prin H.G. 1721/2008, Agenția Națională pentru Tineret a fost desființată, iar ca organ de specialitate al administrației publice care elaborează și asigură aplicarea strategiei și politicilor Guvernului în domeniile tineretului a fost organizat Ministerul Tineretului și Sportului.

- **Direcția Județeană pentru Tineret Harghita**

Aplicarea pe plan județean a programelor în domeniul tineretului este asigurată prin Direcția Județeană pentru Tineret Harghita, serviciu public deconcentrat al Ministerului Tineretului și Sportului care îndeplinește atribuțiile prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 753/2005 .

- aplică programul de guvernare, strategia și programele în domeniu, la nivel local;
- elaborează pe baza metodologiei, a programelor în domeniu și a consultării cu instituțiile și autoritățile locale, serviciile publice deconcentrate, structurile de și

pentru tineret, precum și cu alte persoane fizice și juridice cu atribuții și preocupări în domeniu, calendarul anual de acțiuni de tineret;

- elaborează documentația aferentă acțiunilor de tineret;
- colaborează, cooperează și dezvoltă parteneriate cu persoane fizice și juridice în vederea îndeplinirii obiectivelor în domeniu;
- oferă informații și acordă consultanță în domeniu;
- organizează, participă, monitorizează și evaluează acțiunile în domeniu;
- colaborează cu direcțiile de specialitate din aparatul propriu și cu instituțiile din subordinea Ministerului Tineretului și Sportului, în vederea îndeplinirii atribuțiilor în domeniu;
- organizează baza de date și elaborează analize, sinteze și rapoarte în domeniu;
- organizează activități în centrele de agrement pentru tineret ;
- inițiază și organizează cercuri artistice, cenacluri, cursuri, ateliere de creație;
- utilizează centrele de agrement pentru tineret în scopul desfășurării de activități recreative, turistice, sportive, de tabere pentru copii și tineret;
- organizează tabere tematice, seminarii, cursuri pentru educația nonformală pentru copii și tineri;
- organizează programe cu caracter social pentru copii și tineri, cu precădere pentru cei defavorizați;

Activitatea DJT HARGHITA

Programe pentru Tineret

Venind în întâmpinarea necesităților tinerilor și urmărind scopul dezvoltării de parteneriate cu structurile asociative de tineret, Direcția Județeană pentru Tineret Harghita, prin **Compartimentul programe pentru tineret** organizează o gamă variată de acțiuni, activități și evenimente destinate tinerilor, dintre care sunt deja consacrate:

- **Centrul Regional de Informare și Consiliere pentru Tineret Miercurea Ciuc**, înființat în anul 2006 și aflat în subordinea Direcției Județene pentru Tineret Harghita acordă informare, consiliere și consultanță tinerilor în domenii de interes specifice.

Pe baza nevoilor sesizate în rândul tinerilor din regiune, Programele Centrului de tineret sunt concentrate prioritar asupra următoarelor obiective:

- Implicarea tinerilor în viața societății (promovarea voluntariatului)
- Implicarea tinerilor în politicile de tineret
- Învățarea continuă (educație non-formală, diversificarea ofertelor de cursuri)
- Sportul și activitățile în aer liber
- Accesul la informație (facilitarea accesului la informație în zonele dezavantajate, rurale, în rândul tinerilor cu dizabilități)
- Diversificarea programelor
- Programe internaționale (realizarea parteneriatelor internaționale, programe comune, implicarea tinerilor în programe internaționale, informarea tinerilor despre posibilitățile existente pe plan internațional)

Pentru atingerea acestor obiective sunt organizate periodic cursuri profesionale, programe de artizanat, programe pentru protecția mediului, activități interactive, jocuri, activități de informare.

Cu titlu exemplificativ, dintre acțiunile organizate s-au bucurat de un real succes: *Concursul Foto pentru elevi, Forumul pedagogilor, Expoziția tinerilor artiști din județul Harghita, „Se caută talente”*– concurs pentru tineri talentați, *Tura de performanță Piatra Singuratică, Euphoria Summer Dance Workshop , Cursul de futru, Jocurile tradiționale de ziua copiilor, Forumul Organizațiilor de tineret din Regiunea Ciuc , Tabăra de creație pentru tineri – Potiond, Caravana AntiDrog, Expoziția tinerilor artiști din județele Harghita și Covasna, „Lacul Dracului” , „Civil Doki – PR-Patika” , Forumul Tinerilor Pedagogi.*

- **Întâlniri permanente cu reprezentanți consiliilor elevilor din județ**
În prezent, există cca. 25 de consilii ale elevilor și studenților în județul Harghita, care desfășoară activități în mai multe licee, dar și la nivel regional. Împreună cu Asociația Consiliilor Elevilor din Zona Ciuc (alcătuită din membrii celor 9 licee din regiune, din mediul urban și rural) au fost organizate Cursuri de formare în anii 2006, 2007, 2008, Săptămânile Tineretului 2007 și 2008, Balul Strugurilor 2007 și 2008 etc.
- **Programul „Înger păzitor”** a fost lansat în anul 2006 având ca scop aprofundarea relațiilor între tinerii sănătoși și tinerii cu deficiențe, care necesită îngrijire specială, dezvoltarea colaborării, îmbinarea prietenilor, promovarea toleranței între tineri.
- **Zilele Tineretului Harghitean, perioada 1-10 mai** este din anul 2005 un program tradițional, în cadrul căruia sunt organizate evenimente educaționale informale, concursuri, acțiuni de divertisment.

Realizarea acestor programe este posibilă și se bucură de sprijinul partenerilor: Consiliul Județean Harghita, Federația Organizațiilor de Tineret Regiunea Ciuc, Federația Organizațiilor de Tineret din Regiunea Gheorgheni, Caritas Filiala M-Ciuc, Fundația Kalot, Fundația Credință și Lumină, Școala Ajutătoare Sf. Anna, Liceul Catolic „Segítő Mária”, Fundatia Orban, Fundatia Lia Wolter, Fundatia Domus, Fundatia Sf. Gellert, Consiliul Local Vlăhița, Consiliul Local Căpâlnița, Consiliul Local Lueta, Inspectoratul Școlar Județean Harghita, Direcția Județeană de Sport Harghita, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Harghita, Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Harghita, Casa de Cultură a Sindicatelor, Fundația „Segítő Mária” Asociația Nefelejcs, Asociația Miert, Asociația etnoculturală Concordia Bălan, Asociația pentru Managent Civic.

Activități recreative

Intregind activitatea Direcției Județene pentru Tineret Harghita, Compartimentul activități recreative asigură posibilitatea găzduirii manifestărilor de tineret și condiții de recreere prin centrele de agrement proprii:

- **Centrul de agrement Băile Homorod**
Piesa centrală a complexului format din ansamblul de cele 23 de vile vechi ale fostei tabere școlare din Băile Homorod este Vila 6 („Hatos Villa”) a fost reparată capital, reamenajată și modernizată în anul 2007. În prezent, vila asigură un număr 67 de locuri de cazare, în 21 de camere.
- **Centrul de agrement Izvorul Mureșului- Vila Hășmaș**
Vila Hășmaș și terenul aferent au fost date în folosință Direcției Județene pentru Tineret Harghita, pe baza Ordinului Ministerului Tineretului și Sportului

nr. 1312/02.04.2007. Se are în vedere reamenajarea și reconfigurarea vilei, pentru o capacitate de 25 de locuri de cazare. Lucrările vor fi finalizate la sfârșitul anului 2009.

- o Centrul de agrement Chirui Băi **nu este funcțional**.

Pe termen mediu și lung, strategia de dezvoltare a Compartimentului urmărește:

- creșterea gradului de ocupare a taberelor;
- creșterea cotei de piață;
- organizarea de activități cultural-educative, de petrecere a timpului liber și a sportului în centrele de agrement;
- promovarea programelor și a produsului turistic.

Activitatea DJT în date statistice:

Proiecte desfășurate în anul 2008	Număr de proiecte	Buget alocat
- proiecte naționale	6	55.065
- proiecte proprii semestrul I	6	13.400
- proiecte proprii semestrul II	6	8.400
- proiecte SAT semestrul I	17	12.600
- proiecte SAT semestrul II	10	12.600
- proiecte în parteneriat cu SAT semestrul I	2	41.340
- proiecte în parteneriat cu SAT semestrul II	4	63.720
Total proiecte în anul 2008	51	207.125

Situația primirilor în centrele de agrement în anul 2008: **1594 de turiști cu 5408 înnopțiuni.**

Obiective

În realizarea prezentei strategii și a obiectivelor proprii, înțelegând că tineretul constituie o autentică resursă socială ce trebuie valorificată și dezvoltată prin politici sociale, economice și educaționale adecvate cerințelor lumii contemporane, Direcția Județeană pentru Tineret Harghita, își asumă ca misiune sprijinirea inițiativei tinerilor la realizarea unei societăți sănătoasă psihic, fizic și mental în județul Harghita.

În acest scop, se are în vedere un plan de măsuri orientat pe următoarele direcții de acțiune:

a. Participarea economică

- perfecționarea cadrului legislativ;
- promovarea instruirii antreprenoriale în sistemul educațional;
- stimularea activității economice a tinerilor;
- stimularea creativității tinerilor în domeniul economic și social;

b. Participarea civică și politică

- sensibilizarea și implicarea instituțiilor publice în problematica specifică tinereii generații;
- promovarea de reglementări pentru o participare mai largă a tinerilor la actul decizional;
- sprijinirea înființării de structuri de/pentru tineret; dezvoltarea și diversificarea celor existente;
- sprijinirea de acțiuni specifice de voluntariat;

- facilitarea consultării între autoritățile centrale și locale și structurile reprezentative de tineret;
- dezvoltarea de parteneriate între structurile de/pentru tineret și administrația publică centrală și locală;
- dezvoltarea și diversificarea acțiunilor privind implicarea tinerilor în viața comunității;
- reorganizarea centrelor de informare și consultanță pentru tineri; crearea și dezvoltarea unor rețele de informare specifice;
- optimizarea fluxului informațional privind politicile de tineret;
- sprijinirea inițiativelor tinerilor; recunoașterea funcțiilor specific promotoare ale structurilor de/ pentru tineret (socializare-integrare-participare);
- facilitarea accesului tinerilor la servicii publice specifice;
- reglementarea accesului tinerilor la infrastructuri specifice.

c. Participarea culturală

- facilitarea accesului la actul de cultură și creșterea consumului cultural la tineri;
- sprijinirea și stimularea creativității culturale;
- promovarea, susținerea și recompensarea tinerelor talente.

d. Participarea la educație

- perfecționarea cadrului legislativ în domeniu;
- dezvoltarea și diversificarea ofertei educaționale nonformale pentru tineri;
- sprijinirea procesului de educare și formare continuă;
- facilitarea mobilității tinerilor între sistemul de învățământ și piața muncii;
- sprijinirea de acțiuni privind informarea, consilierea și orientarea în carieră;
- dezvoltarea și diversificarea acțiunilor de timp liber, vacanță, sport și turism pentru tineri.

e. Reducerea factorilor de risc care conduc la marginalizare și excludere socială

- perfecționarea cadrului legislativ;
- dezvoltarea și diversificarea de programe/acțiuni de prevenire și combatere a factorilor de risc, în vederea reducerii numărului de tineri aflați în situație de risc: devianți, delincvenți, tineri instituționalizați și postinstituționalizați, tineri cu handicap psihic/fizic, tineri consumatori de droguri, tineri din mediul rural, tineri rromi etc.;
- prevenirea și combaterea abandonului școlar, șomajului, devianței și delincvenței juvenile.

f. Optimizarea cadrului instituțional

- perfecționarea și armonizarea cadrului legislativ;
- fundamentarea și ajustarea politicilor în domeniu;
- dezvoltarea de parteneriate;
- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și patrimoniului destinat tinerilor;
- dezvoltarea și perfecționarea resurselor umane;
- atragerea și utilizarea resurselor;
- reglementarea accesului la un loc de muncă și la o locuință

În concret, aducerea la îndeplinire a planului de acțiune enunțat, se va face prin lansarea și continuarea tradiției mai multor programe, orientate cu prioritate către:

- promovarea diversității culturale;
- creșterea consumului cultural;
- promovarea voluntariatului;
- promovarea educației nonformale;

PROGRAMUL	OBIECTIVE
ZILELE TINERETULUI	<ul style="list-style-type: none"> - creșterea consumului cultural al tinerilor prin participarea la evenimente culturale; - petrecerea timpului liber în mod util; - participarea la diverse acțiuni culturale, artistice, sportive;
BALUL STRUGURILOR ȘI AL DANSURILOR POPULARE	<ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea și păstrarea tradițiilor populare, culturale;
CONFERINȚA DE TINERET ȘI A CONSILIILOR ELEVILOR	<ul style="list-style-type: none"> - creșterea comunicării între organizațiile de tineret și reprezentanții organizațiilor neguvernamentale civile; - conștientizarea importanței participării cetățenilor la viața publică;
PROGRAMUL „ÎNGER PĂZITOR”	<ul style="list-style-type: none"> - promovarea colaborării, dezvoltarea și îmbinarea prietenii între tinerii sănătoși și cei cu dizabilități; - promovarea toleranței între tineri;
MASA ROTUNDĂ A TINERILOR	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea problemelor actuale ale tinerilor;
INFLUENȚA TINERETULUI ÎN VIAȚA CULTURALĂ A SATELOR	<ul style="list-style-type: none"> - discutarea problemelor generale ale culturii, lipsa de interes față de cultură, posibilități de corecție;
ARTA CA MOD DE COMUNICARE	<ul style="list-style-type: none"> - educarea tinerilor la toleranță și solidaritate, prin metode non-verbale;
FORUMUL ORGANIZAȚIILOR DIN REGIUNEA CIUC	<ul style="list-style-type: none"> - crearea unei rețele de informare și cooperare între ONG-uri de/și pentru tineret;
TABĂRĂ DE INFORMATICĂ	<ul style="list-style-type: none"> - deprinderea tinerilor școlari cu utilizarea internetului;
TINEREȚE FĂRĂ BĂTÂNEȚE	<ul style="list-style-type: none"> - rezolvarea problemelor ce se ivesc cu ocazia implicării tinerilor în viața comunității; - valorificarea potențialului creativ al tinerilor;
TINERETUL ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ	<ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea aspectelor privind integrarea României în U.E.
MANAGEMENTUL PROIECTELOR PENTRU ORGANIZAȚIILE NEGUVERNAMENTALE	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea abilităților și cunoștințelor teoretice și practice pentru elaborarea proiectelor;
SĂPTĂMÂNA EDUCAȚIEI	<ul style="list-style-type: none"> - formarea tinerilor ca persoane capabile să aprecieze diversitatea etnoculturală și să trăiască într-o societate interculturală;
SCOALA DE PĂDURE	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea cunoștințelor tinerilor despre natură și protecția mediului, întărirea legăturii cu natura;
EDUCAȚIE TURISTICĂ MONTANĂ	<ul style="list-style-type: none"> - adoptarea unui stil de viață sănătos;
ZIUA PĂMÂNTULUI	<ul style="list-style-type: none"> - colectarea de deșeuri

Activitățile Centrului de Informare și Consiliere de Tineret Miercurea Ciuc se vor axa pe următoarelor obiective

1. Cursuri profesionale

- Crearea și evaluarea proiectelor
- Managementul timpului eficient
- Metode de învățare eficiente
- Metode pentru rezolvarea conflictelor
- Leadership
- Managementul Proiectelor
- Primii pași în înființarea unui S.R.L.
- Team building
- Cursuri de utilizare a calculatorului (curs baze de date, curs Word și Excel, bazele creării paginii web, curs Photoshop, curs pentru crearea afișelor)
- Cursuri interactive de limbi străine

2. Programe ocazionale

- Cunoașterea diferitelor culturi
- Problemele adolescenței
- Culturi orientale
- Feng Shui în aplicare
- Eticheta in societate
- Viața sănătoasă
- Folosirea surselor de energie alternativă
- Dezvoltarea aptitudinilor personale
- Învățarea și practicarea dansurilor populare

3. Programe de artizanat

4. Educație ecologică - Campanii de promovarea zilelor mondiale de protecția mediului

5. Activități interactive, jocuri

6. Activități de informare (despre programe locale și internațional, educație, cursuri)

7. Consiliere în diverse domenii de interes: consiliere sanitară , consiliere psihologică (sexualitatea, relații copil – părinți, relații profesor – student, etc.) – psiholog, consiliere antidrog, bazele contabilității, scrierea proiectelor, planificarea carierei, consiliere juridică ;

Prin implementarea obiectivelor propuse, **Direcția pentru Tineret Harghita** va reuși să răspundă în mod pozitiv scopului cumulativ:

- de armonizare a programelor sale cu cele provenite din sfera societății civile;
- de aplicarea a politicii guvernamentale în domeniul educației nonformale pentru copiii si tineri;
- de elaborare de programe pentru mobilizarea tinerilor în țările Uniunii Europene;
- de dezvoltare de parteneriate cu structurile asociative de/pentru tineret și cu instituții publice locale și centrale

III. Analiza situației demografice, sociale economice a populației tinere din județul Harghita

Tendențe demografice

Situația demografică a tinerilor din județ a fost analizată în baza unor date statistice provenite din surse eterogene. În definirea categoriei s-au avut în vedere limitele de vârstă abordate în cadrul Barometrului de Opinie Publică – Tineret 2008, care delimitează categoria tinerilor la persoanele cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 ani. Această abordare poate fi explicată și validată prin prisma schimbărilor la nivel global, al căror impact se resimte și la nivelul populației tinere: creșterea vârstei medii a populației (vezi tabelul nr.1), creșterea duratei de încadrare în sistemul educațional prin evoluția pozitivă a numărului absolvenților de studii superioare; schimbări în ceea ce privește vârsta primei căsătorii, vârsta medie de întemeiere a unei familii – și, implicit, vârsta la care tinerii devin părinți.

Tabel nr. 1.

Evoluția duratei medii a vieții în județul Harghita, 2002-2007

Județul Harghita	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Medii	71,69	71,57	71,62	71,81	72,3	72,57

Sursa: Direcția Județeană de statistică Harghita

Aspectele globale relevate se resimt și la nivelul comunităților de tineri din județul Harghita, astfel, ele au fost avute în vedere în elaborarea studiului.

Fiind vorba despre o strategie pe termen mediu, analiza demografică abordează și segmentul generației mai tinere, anume grupul de vârstă al copiilor. Distingem 2 categorii de vârstă a copiilor și a tinerilor:

- copii: între 0-14 ani
- tineri: între 14-35 ani

Conform datelor prezentate mai jos, evoluția populației tinere pe diferite categorii de vârstă este diferită. Astfel, prin comparație cu anul 2002, în 2007 numărul copiilor de până la 9 ani a suferit o scădere nesemnificativă. Relevantă din punct de vedere statistic este urmărirea evoluției unei generații: în acest sens, grupul persoanelor cu vârsta cuprinsă între 10-14 ani, de exemplu, rămâne constant. În concluzie, deficiențele care duc la o descreștere în numărul total al tinerilor și copiilor provin implicit din scăderea numărului natalității la nivel județean.

Tabel nr.2.

Evoluția demografică a populației tinere și a copiilor în perioada 2002-2007

An	Grupe de vârstă					
	0-4 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani
2002	17919	17924	23799	26359	28358	27534
2003	17632	17904	22113	26414	27519	28013
2004	17340	17993	20506	26255	26687	28592
2005	17372	18033	18668	25776	25880	28229
2006	17624	17961	18246	24677	25210	28404
2007	17877	17747	17736	23063	25252	27921

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Harghita

Dacă avem în vedere rata natalității prin raportare la vârsta mamelor, remarcăm fenomene interesante în ce privește statisticile din perioada 2002-2007. Astfel, numărul mamelor care au născut la o vârstă fragedă de până la 15 ani, a înregistrat o creștere prin raportare la anii-limită ai perioadei de analiză. În același interval, nașterile la femeile cu vârsta între 45-49 ani au fost în scădere. Tot o scădere semnificativă a ratei natalității se poate observa în rândul persoanelor cu vârsta între 20-24, acesta fiind o consecință a fenomenului global de creștere a perioadei petrecute în sistemul educațional, precum și a întârzierii vârstei la care tinerii își întemeiază o familie.

Tabel nr.3.

Evoluția nașterilor din județul Harghita în perioada 2002-2007.

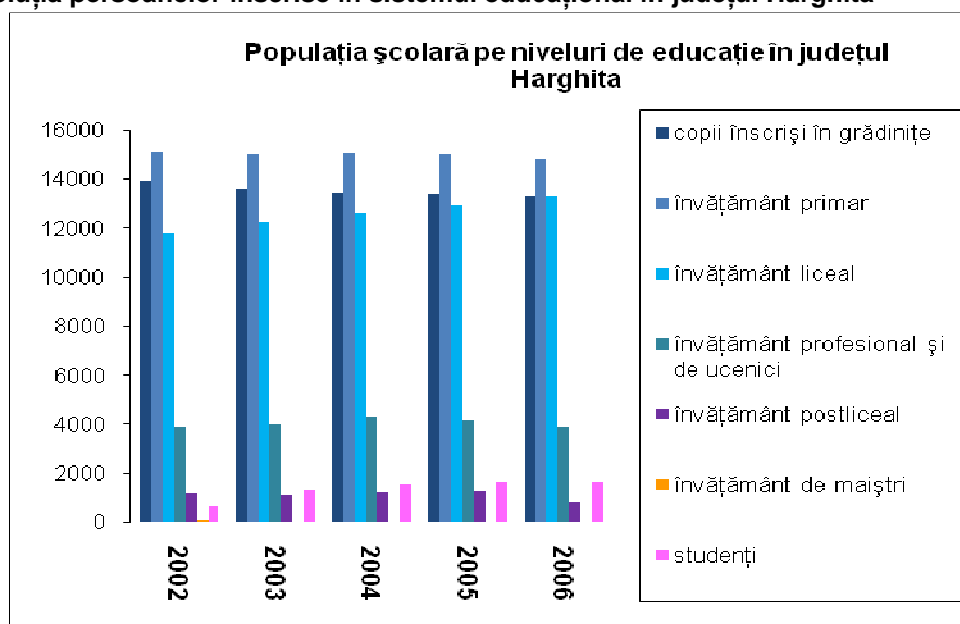
Vârsta mamei	Numărul nașterilor în perioada 2002-2007					
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sub 15 ani	531	518	599	527	551	562
Între 15-19 ani	26246	27706	28562	28356	28329	26607
Între 20-24 ani	69836	65756	61649	57908	54533	53250
Între 25-29 ani	65635	68187	70435	72990	71721	68851
Între 30-34 ani	36891	36293	38465	42606	44580	45512
Între 35-39 ani	9089	11772	14244	16298	17537	17473
Între 40-44 ani	2137	2086	2184	2205	2104	2345
Între 45-49 ani	161	138	123	129	127	120
Total	210529	212459	216261	221020	219483	214728

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Harghita

Procesul îmbătrânirii la nivelul județului prezintă tendințe diferite de la o etnie la alta (procesul este cel mai accentuat în cadrul cetățenilor de etnie germană și este mai puțin simțit la romi).

Un alt factor de măsurare a indicelui calității vieții este numărul populației care urmează o formă de învățământ. Astfel, conform datelor înregistrate pe grupe de vârstă, numărul copiilor înscriși în grădinițe este în scădere; o evoluție pozitivă se observă în numărul studenților înscriși într-o formă de învățământ superior.

Figura nr. 1.
Evoluția persoanelor înscrise în sistemul educațional în județul Harghita

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Harghita

Remarcăm, de asemenea, discrepanța între mediu urban și rural în ce privește ponderea nașterilor, raportat la numărul de femei aflate în perioada de fertilitate: numărul femeilor aflate în perioada de fertilitate este mai ridicat la orașe față de mediul rural; cu toate acestea, fertilitatea la sate este mult peste media înregistrată la orașe.

Datorită acestui fenomen s-a ajuns în situația în care proporția persoanelor sub 15 ani este mai scăzută la orașe, față de mediul rural. În cazul tinerilor, această aserțiune nu mai este valabilă, ponderea lor fiind mai ridicată în orașe, aspect care se datorează migrării masive a părinților acestor tineri către orașe.

Ponderea tinerilor în orașe este ridicată (mai ales în Miercurea Ciuc 27,7%), iar în zonele rurale, periferice această pondere este foarte scăzută (Casin, Tușnad Sat, Andreeni, Atid, Vărșag, Ulieși, Dârjiu, Suseni). În acest sens, diferențele în structura demografică între localitățile urbane și cele rurale relevă o tendință de îmbătrânire a populației localităților rurale, izolate sau periferice, cu o activitate economică a populației mai scăzută.

Situația forței de muncă în rândul populației tinere din județ

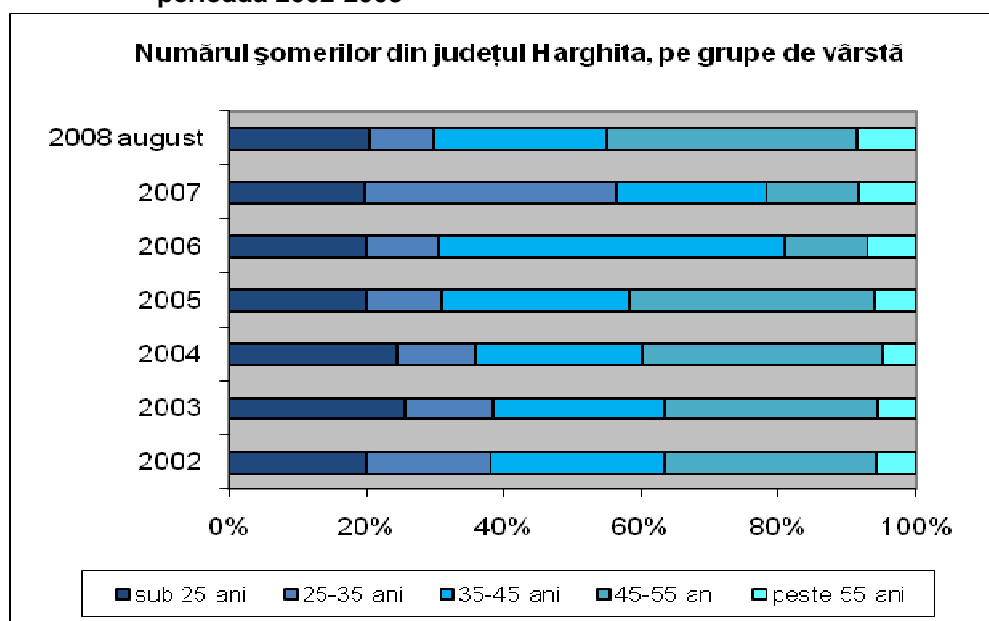
Acest capitol este dedicat studiului factorilor sociologi, cu un accent deosebit pe studiul pieței forței de muncă.

În primul rând, analiza are în vedere raportarea numărului tinerilor dintr-o localitate la locurile de muncă existente. În legătură cu acest aspect, evidențiem faptul că în localitățile unde ponderea populației tinere este mai mare, și proporția populației active este mai ridicată.

Incluzând în mod convențional în categoria „tineri” pe cei cuprinși în intervalul de vârstă între 15-19 ani, este firesc că un număr considerabil dintre aceștia (excluzând elevii, studenții și pe cei inactivi) sporesc rândurile populației active. Nu este deci întâmplător că datele privind activitatea populației, corelate cu informațiile sintetizate în tabelul privind componența pe grupe de vârstă a populației, sunt similare la nivel de localități.

Statisticile confirmă realitatea că la nivelul județului Harghita șomajul amenință cu un real pericol acele localități unde ponderea tinerilor este peste medie. În aceste localități, tinerii sunt expuși șomajului în procent mai mare decât cei vârstnici, a căror număr în grupul șomerilor înregistrează o evoluție relativ constantă.

Figura nr. 2. Evoluția numărului șomerilor din județul Harghita, pe grupe de vârstă, în perioada 2002-2008

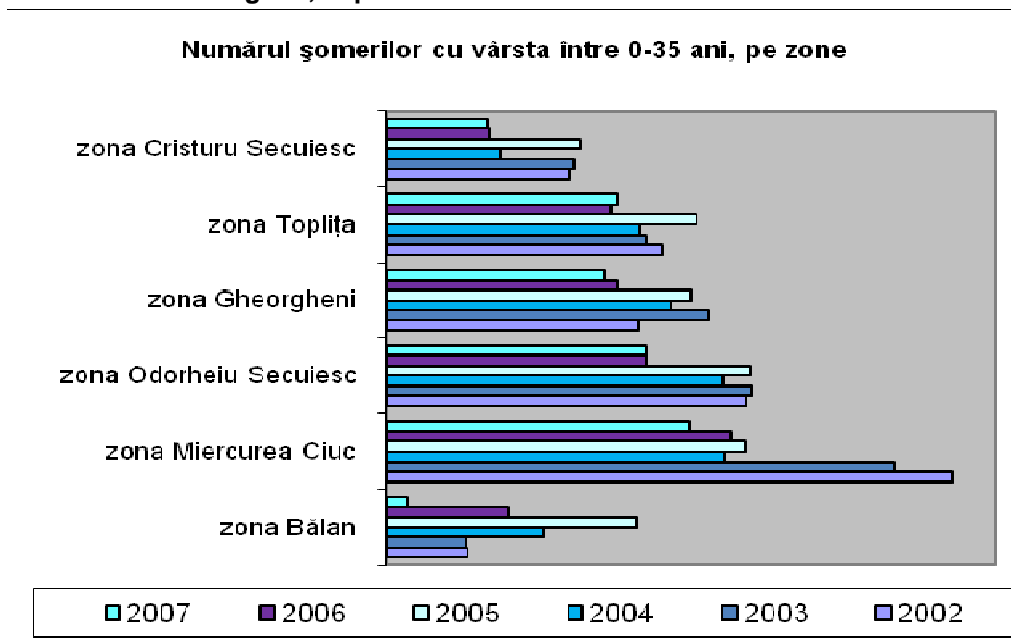
Sursa: Direcția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Harghita

Informațiile statistice arată că tinerii adulți cu vârsta cuprinsă între 25-35 ani au înregistrat o creștere semnificativă în anul 2007, prin comparație cu anul 2002, luând în considerare ponderea în numărul total al categoriei persoanelor inative.

Analiza pe zone a indicilor statistici relevă, de asemenea, că ratele cele mai mari ale șomajului sunt înregistrate în zona Miercurea-Ciuc. Desigur, trebuie avut în vedere aspectul că în zonele cu caracter preponderent urban, numărul persoanelor care se înregistrează în rândul șomerilor, cu scopul de primiri indemnizație de șomer

sau pentru a avea acces mai facil la oportunitățile viitoare ale pieții de muncă, este mai mare.

Figura nr. 3. Evoluția numărului șomerilor tineri, pe arii geografice ale județului Harghita, în perioada 2002-2007.

Sursa: Direcția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Harghita

În evoluția numărului persoanelor înregistrate cu statut de șomer, raportat la populația activă, se poate observa faptul că în perioada 2002-2007, ponderea șomajului în rândul bărbaților a fost mai ridicată decât în rândul femeilor. Acest fenomen se explică prin creșterea ofertelor de muncă în sectorul terțiar, al serviciilor, cu profil mai atrăgător în rândul femeilor.

Tabelul nr. 4.

Evoluția ratei șomajului din județul Harghita, pe sexe, în perioada 2002-2007.

Rata șomajului	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Total	7,7	7,8	7,2	8,5	7,2	5,1
Masculin	8,7	8	8	9,8	8,4	5,3
Feminin	6,7	7,7	6,2	7,2	5,9	4,9

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Harghita

În privința repartizării populației pe domenii de activitate, județul Harghita se circumscrie tendinței generale urmate de România, unde ponderea lucrătorilor în agricultură și a lucrătorilor cu un venit minim depășește cu mult ponderea lucrătorilor în agricultură din țările Europei centrale. Totuși în județul Harghita, ponderea lucrătorilor în agricultură este mai scăzută cu mai mult de 4 % față de media pe țară (21%, față de media de 25,6% pe țară).

Conform datelor statistice, ponderea lucrătorilor din agricultură este mai mare în localități precum Vărșag și Săcel, urmate de Bilbor, Atid, Ulieș și Subcetate. În orașe și localitățile limitrofe orașelor, precum (Sândominic, Păuleni-Ciu), care

beneficiază de o infrastructură mai dezvoltată, ponderea lucrătorilor în agricultură este mai scăzută.

Datorită caracteristicilor geografico-economice ale județului, populația ocupată în industria extractivă este concentrată cu preponderență în localitățile: Bălan (49,8%), Sândominic (30,6%), Voșlobeni (12,8%) și Borsec (12,1%).

În cadrul industriei este dominant sectorul de prelucrare a lemnului, în care este ocupat un număr mare de persoane, mai ales în localitățile: Gălăuțaș, Borsec, Odorheiu-Secuiesc, Lueta, Toplița.

Din rândurile tinerilor, mulți lucrează în comerț, din care un număr semnificativ în comerțul cu produse de artă populară în localități cu tradiție precum: Corund, Păuleni-Ciuc, în orașele Gheorgheni, Miercurea-Ciuc și Odorheiu-Secuiesc.

Datele statistice relevă că raportul lucrătorilor din diferitele sectoare de activitate este în corelație directă cu ponderea locuitorilor tineri din același localitate. În localitățile unde numărul populației tinere este mai scăzut, lucrătorii din agricultură dețin o pondere mai mare. O explicație verosimilă ar fi că locuitorii mai vârstnici sunt mai dedicați muncilor agricole și mai atașați de activitățile tradiționale, prin care își asigură subzistența.

Numărul locurilor de muncă, corelat cu populația tânără pe localități relevă tendința tinerilor de a părăsi localitățile în care activitățile casnice au o pondere dominantă, migrând către acele localități unde numărul angajatorilor și al întreprinzătorilor particulari este mai mare. Corespunzător acestei tendințe, în localitățile urbane (și în unele localități limitrofe orașului Gheorgheni), populația tânără înregistrează o pondere mai mare în rândul populației stabile.

Fenomenul se confirmă și dacă avem în vedere analiza pe sectoare de activitate. Astfel, numărul tinerilor în comparație cu celelalte grupe de vârstă este mai mare în acele localități (Suseni, Gălăuțaș, Lupeni, Joseni etc.) în care sunt mai mulți întreprinzători particulari, și, implicit, spiritul și cultura antreprenorială sunt mai dezvoltate.

În privința corelației dintre vârsta populației, distanța între locuință și locul de muncă analiza a stabilit că în lumina datelor statistice despre localitățile județului Harghita, practicarea navetei este independentă de ponderea tinerilor.

Sarcini:

- Pentru prevenirea șomajului trebuie acordată o atenție sporită alegerii profesiei tinerilor, trebuie luate în considerare solicitările posibile pe piața forței de muncă, iar în cazul schimbărilor structurii economice și de specialitate, cât și a alegerii greșite a profesiei, să fie aplicate măsuri de corecție a carierei;
- O problemă importantă este integrarea tinerilor ieșiți din sistemul de învățământ, deoarece ei pot deveni foarte ușor persoane de situație socială dezavantajată;
- Motivarea reîntoarcerii tinerilor absolvenți prin plasarea lor în administrația județeană.
- Trebuie îmbunătățit fluxul informațiilor între tineri și organizațiile, instituțiile cu activitate de tineret, precum și cu sectorul civil. În accelerarea acestui proces, conducerea și aparatul de specialitate al Consiliului Județean poate juca un rol însemnat.

Modificarea condițiilor de locuit și efectele acestora asupra condiției de viață a tinerilor

În această parte a studiului analizăm condițiile de locuit ale tinerilor în așezământele din județul Harghita. Analiza noastră se întemeiază, în cea mai mare parte, pe datele oferite de către Direcția Județeană de Statistică, precum și pe datele publicate de Institutul Național de Statistică.

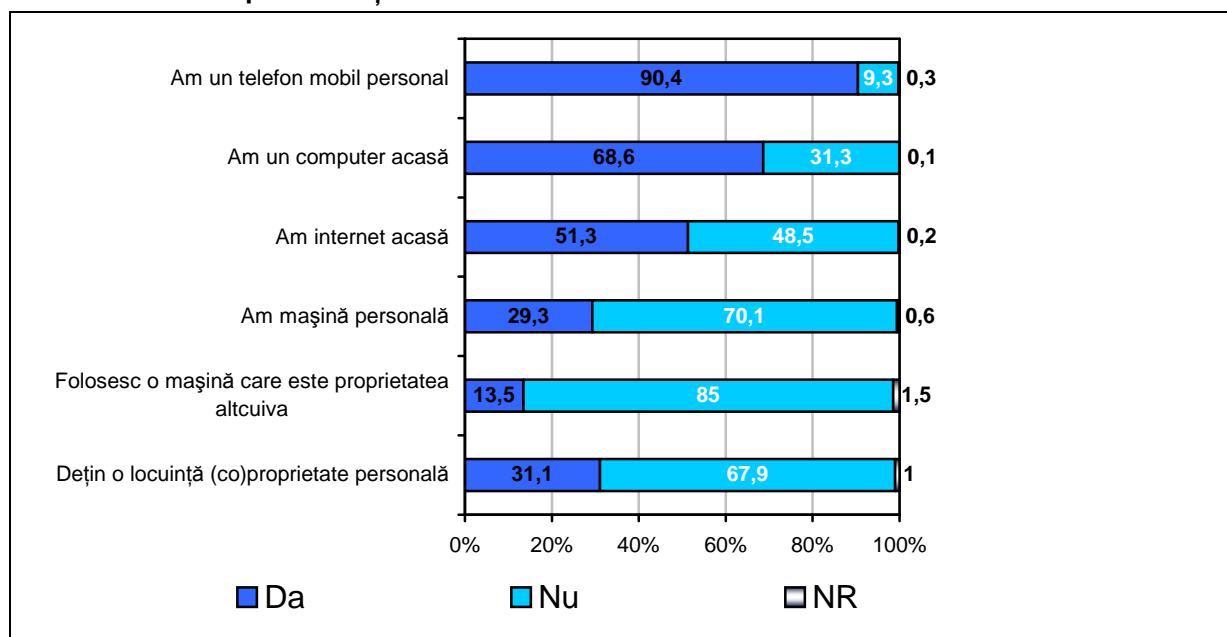
În privința posibilităților de locuit ale tinerilor distingem două dimensiuni principale. Una este grupa tinerilor care locuiesc cu părinții lor, trăiesc și gospodăresc împreună și cuprinde majoritatea persoanelor între 15-24 ani; cealaltă grupă include tinerii care dispun de locuințe private. Grupa tinerilor care trăiesc cu părinții lor se poate împărți la rândul ei pe două dimensiuni: tinerii care trăiesc încontinuu acasă și cei care urmează cursurile unei școli sau universități în altă localitate, dar petrec acasă sfârșitul de săptămână și vacanțele. Cel mai adesea, cei ce compun această clasă au o existență dependentă, susținută material de părinți.

Se încadrează în categoria tinerilor care dispun de locuință proprie, proprietarii de locuință care locuiesc și gospodăresc separat de părinți, precum și cei ce locuiesc în chirie (care este asimilată conviețuirii forțate, locuința fiind împărțită cu prietenii și colegii). Pentru majoritatea tinerilor care încep o viață independentă una dintre cele mai mari probleme este nerezolvarea situației locuinței; pentru ei singura soluție este conviețuirea forțată, în una din următoarele forme: cu părinții soțului/soției, cu alte rude, cunoștințe, cu prietenii și colegii în chirie.

Se poate afirma că posibilitățile tinerilor de a deveni independenți sunt limitate, din punctul de vedere al posibilităților materiale. În momentul de față, unicul sprijin financiar la dispoziția celor care vor să înceapă o viață pe „cont propriu”, îl constituie ajutorul de la părinți, rude, etc., ținând cont de faptul că această etapă a vieții coincide în cele mai multe ori cu debutul tinerilor pe piața forței de muncă.

Figura nr. 4.

Statistică privind deținerea unor bunuri mobile sau imobile - 2008.

Sursa: Barometrul de Opinie Publică Tineret 2008

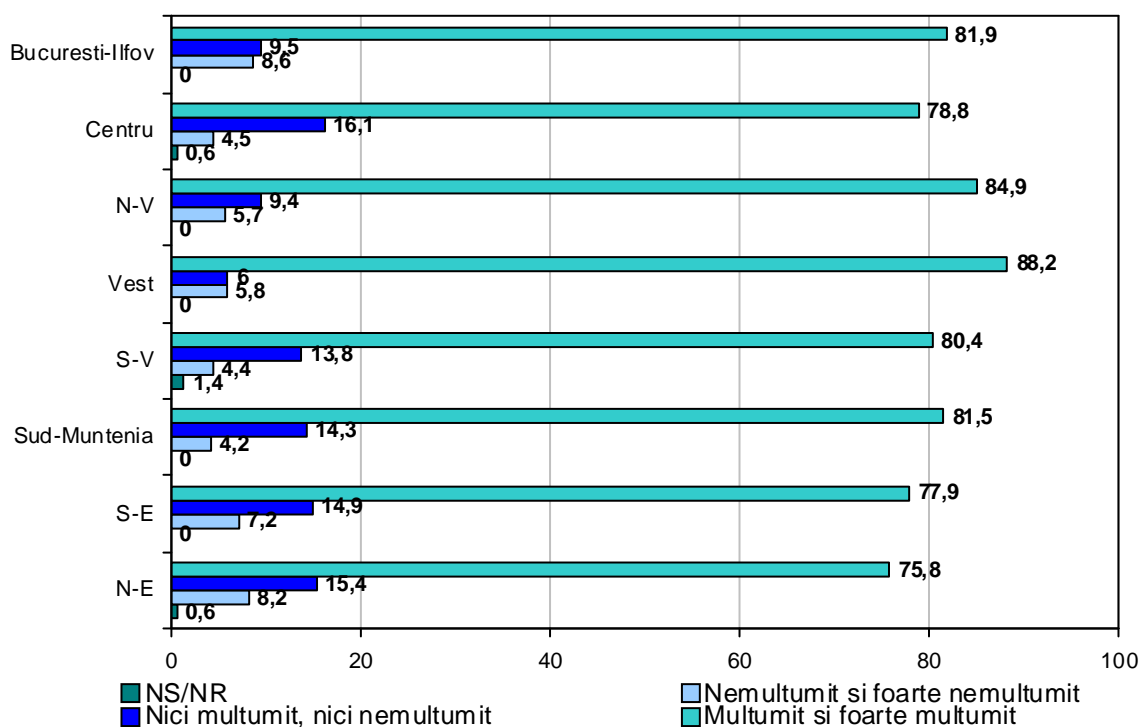
La nivel național, se observă faptul că ponderea celor care dețin o locuință în proprietate este de cca. o treime din cei intervievați. Numărul persoanelor care au un autoturism în proprietate personală înregistrează aproximativ aceeași valoare în momentul de față. Deși grupul țintă analizat la nivel național cuprinde tineri de până la 35 ani, datele arată că momentul dobândirii independenței financiare față de părinți rămâne în continuare plasat la o vârstă relativ târzie.

În Ținutul Secuiesc mai mult de 70% din tineri locuiesc la părinți, 7% la părinții soțului/soției, 3% la rude. Doar un procent foarte mic din rândul tinerilor locuiesc separat de gospodăria părinților-rudelor, 3% în chirie și 14 % au locuință proprie.

Conform Barometrului de Opinie Publică – Tineret 2008, se constată o pondere mare a tinerilor care *nu dețin o locuință proprietate personală* (circa 70%); procentul descrește o dată cu creșterea grupei de vârstă: de la circa 85% pentru cei din grupele de vârstă 14-19 ani și 20-24 ani până la 60% pentru cei din grupa de vârstă 25-29 ani și 42% pentru cei din grupa de vârstă 30-35 ani); dețin o locuința (co)proprietate majoritatea tinerilor căsătoriți și doar 17% dintre cei necăsătoriți; cu excepția întreprinzătorilor particulari, care dețin în proporție de peste 55% o locuință în proprietate, celelalte categorii dețin o astfel de locuință într-o proporție mult mai mică.

Figura nr. 5.

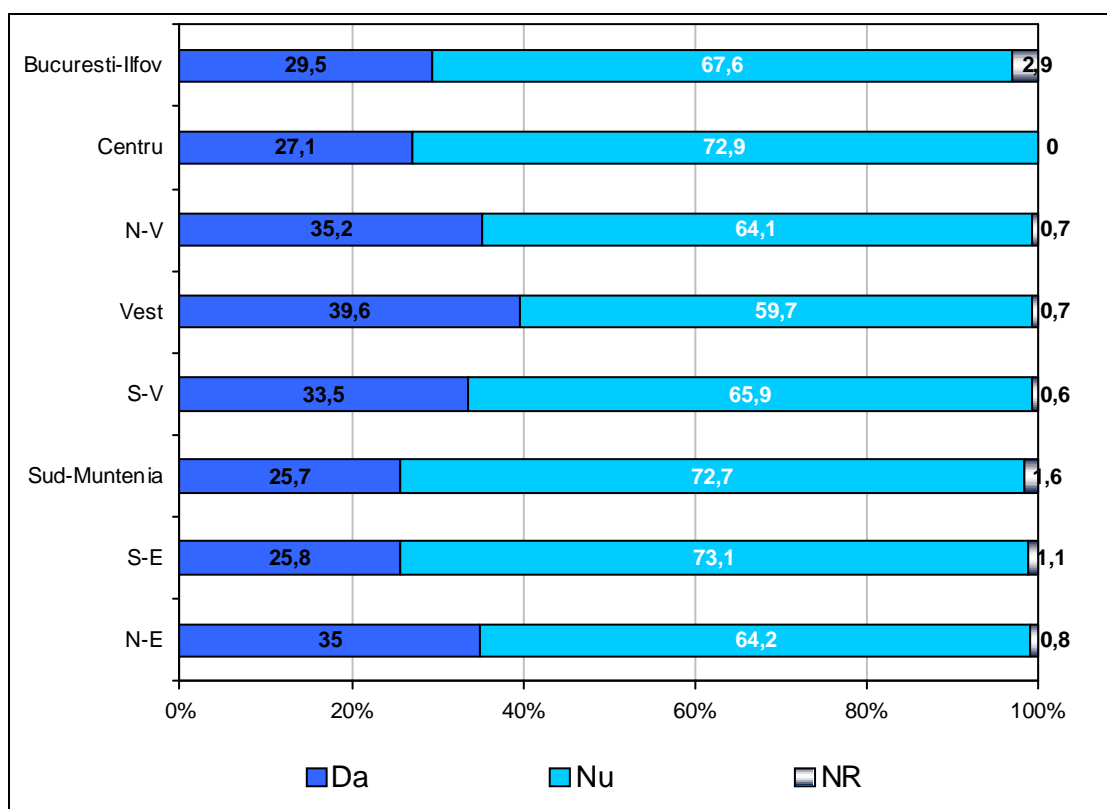
Gradul de mulțumire a tinerilor față de condițiile în care locuiesc, pe regiuni de dezvoltare, 2008

Sursa: Barometrul de Opinie Publică – Tineret 2008

Conform analizei la nivel național și regional, se poate observa faptul că gradul de mulțumire cu condițiile de locuire în rândul tinerilor din regiunea Centru arată una din cele mai scăzute valori prin comparație cu alte regiuni; exprimarea nemulțumirii, și, implicit a așteptărilor în acest sens, este și ea scăzută, iar numărul celor indiferenți are valoarea cea mai mare. Acest fapt se explică printr-un grad scăzut de orientare a tinerilor spre noi alternative și, în același timp, prin numărul redus al oportunităților economice aflate la dispoziția lor.

Figura nr. 6.
Accesul tinerilor la locuință proprie, pe regiuni de dezvoltare, 2008

Sursa: Barometrul de Opinie Publică Tineret 2008

Datele referitoare la accesul tinerilor la o locuință proprietate situează regiunea Centru pe o poziție medie în cadrul regiunilor de dezvoltare: astfel, 27% din tinerii intervievați afirmă că dețin o locuință proprie (valoare care se situează sub valoarea înregistrată la nivel național). Deși nu sunt disponibile date statistice referitoare la acest aspect pentru județul Harghita, estimăm că procentul de deținere a unei locuințe proprii este și mai scăzut în județ, fenomen care impune demersuri în sfera politicilor sociale.

IV. Sistemul de finanțare județean pentru proiecte și inițiative destinate tinerilor

Consiliul Județean Harghita derulează în fiecare an programe de dezvoltare în vederea finanțării nerambursabile a activității ONG-urilor din județ.

Aceste programe sunt derulate în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general.

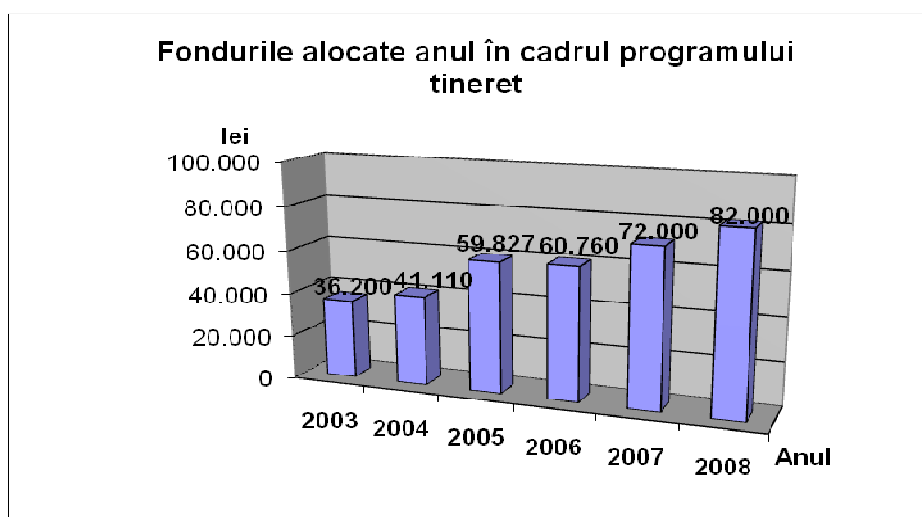
Programe de dezvoltare:

- Programul de dezvoltare a microregiunilor
- Programul de finanțare a activităților de tineret
- Programul de finanțare a telecentrelor
- Programul de sprijinire a sportului
- Programul de protecția a mediului înconjurător
- Programul de colaborare cu asociațiile din domeniul turistic
- Programul de colaborare cu structurile asociative ale pensionarilor și vârstnici
- Programul de sprijinire al activităților persoanelor cu handicap

Dintre programele cu finanțare nerambursabilă, cele mai multe proiecte sunt depuse la categoria tineret.

Figura nr. 7

Fondurile alocate în cadrul programelor de tineret în perioada 2003-2008

Sursa: Date proprii ale Consiliului Județean Harghita

Figura nr. 8
Sumele solicitate și cele alocate în cadrul programelor de tineret în anul 2007

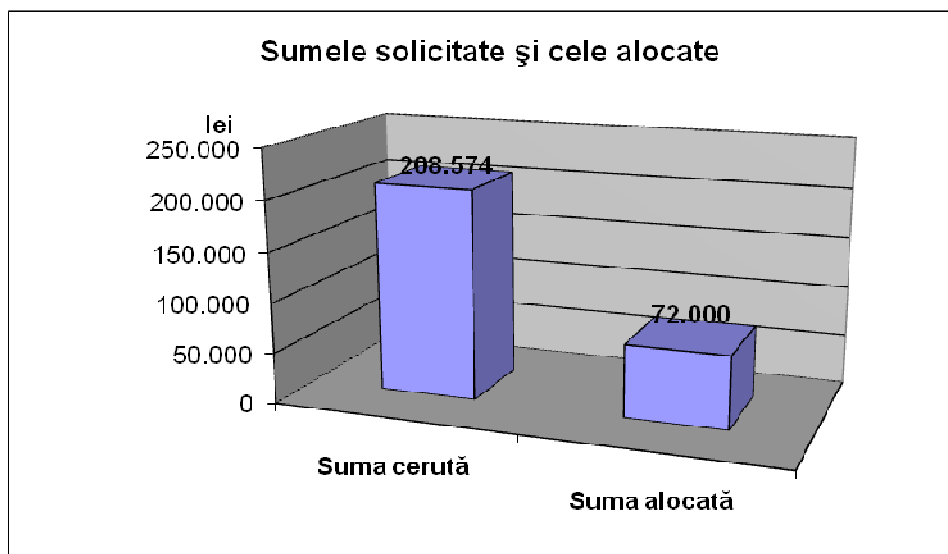

Figura nr. 9
Procentul decontărilor pe zone ale județului ale programelor pentru tineret în anul 2007

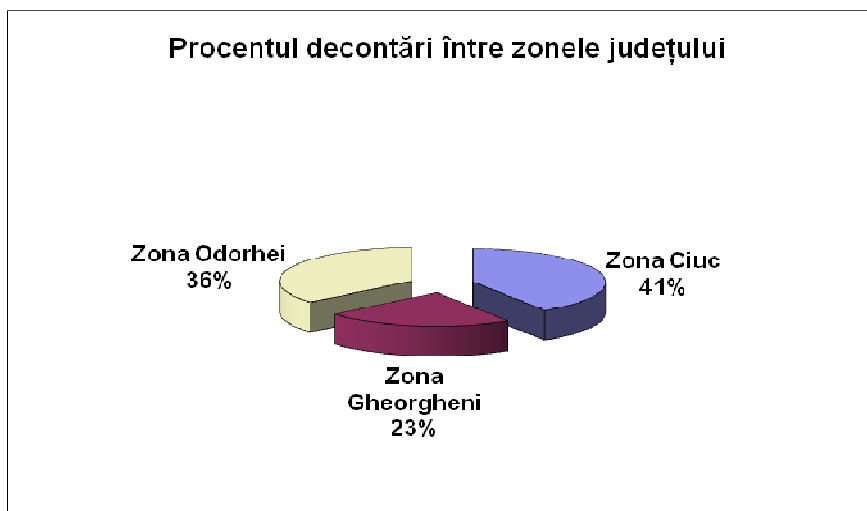
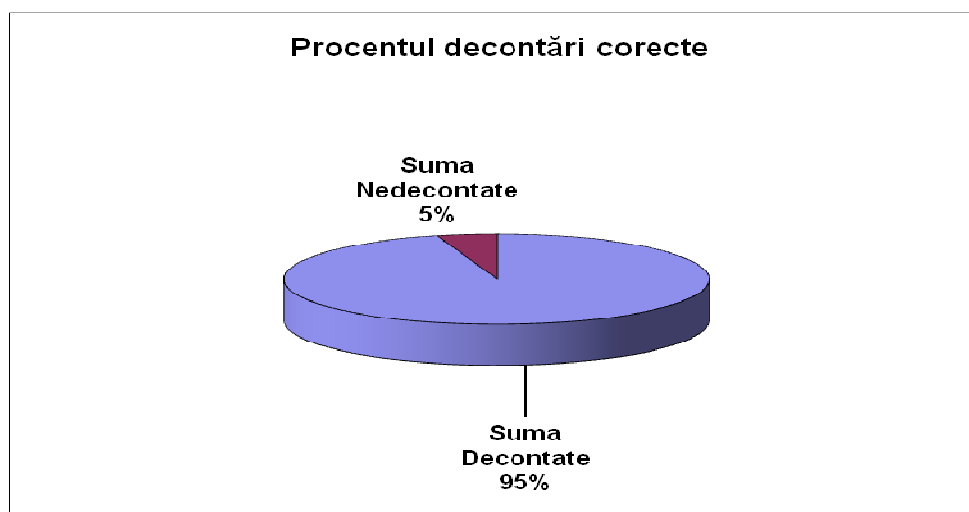

Figura nr. 10
Procentul decontărilor corecte pentru programele de tineret în anul 2007

Programul de finanțare a activităților pentru tineret este aprobat pe baza Listei programelor proprii derulate de către Consiliul Județean Harghita, anexă la Hotărârea Consiliului Județean Harghita privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli.

Pe baza acestei liste, responsabilii de programe inițiază proiectele de hotărâri privind derularea programului. Ca anexă la proiectele de hotărâre se elaborează anunțul de participare, ghidul solicitantului, cererea de finanțare și contractul de finanțare nerambursabilă.

Autoritățile finanțatoare stabilesc un program anual propriu pentru acordarea de finanțări nerambursabile, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, în cel mult 30 zile de la aprobarea bugetului propriu al autorității finanțatoare. Anunțul de participare se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, într-un cotidian central și pe site-ul Consiliului Județean Harghita, www.judetulharghita.ro și www.hargitamegye.ro.

Numărul de participanți la procedura de selecție de proiecte este nelimitat. Pentru aceeași activitate nonprofit un beneficiar nu poate contracta decât o singură finanțare nerambursabilă de la aceeași autoritate finanțatoare în cursul unui an fiscal.

În cadrul programului de tineret se pot solicita finanțări în mai multe domenii:

- materiale promoționale, editare și tipărire;
- proiecte de tineret pentru dezvoltare și informare precum și pentru recreere;
- proiecte internaționale pentru tineret;
- nu se poate cere finanțare pentru proiecte culturale!

Asociațiile și fundațiile solicitante se obligă să prezinte finanțatorului, în termen de 15 zile de la data încetării proiectului, un raport final de activitate împreună cu un raport financiar, însoțit de documente justificative.

Finanțarea nerambursabilă va fi plătită Beneficiarului după validarea raportului final de activitate și a raportului financiar, pe care beneficiarul este obligat să-l depună la sediul Consiliului Județean Harghita în termen de 15 zile de la finalizarea proiectului.

Programul de sprijinire a sportului

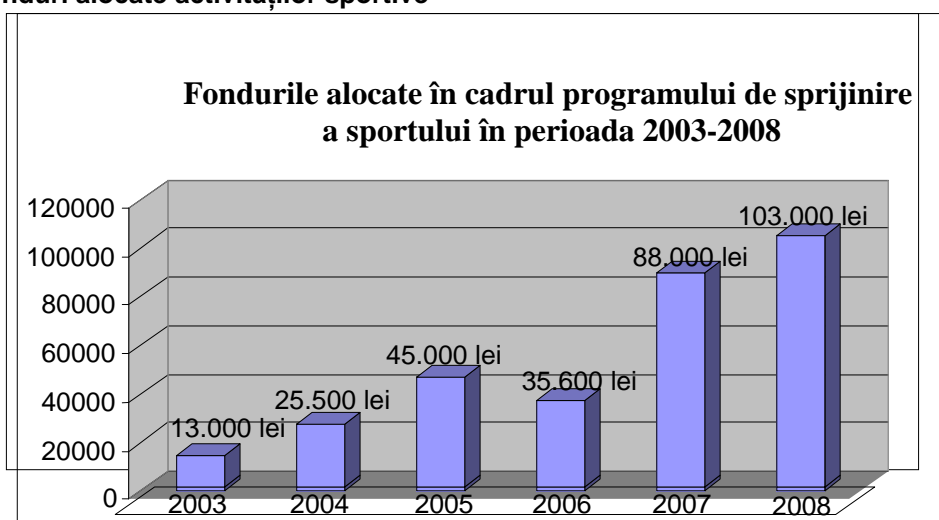
Programul anual de sprijinire a sportului din județul Harghita cuprinde două etape:

- a. Programul „Sportul pentru toți”, având ca scop menținerea unei bune stări de sănătate și consolidarea socializării cetățenilor prin crearea unui cadru social și organizatoric favorizant, asigurarea condițiilor optime pentru pregătirea și desfășurarea activităților de pregătire și competiționale.
- b. Programul „Promovarea sportului de performanță”, având ca scop valorificarea aptitudinilor individuale într-un sistem organizat de selecție, pregătire și competiție care să asigure autodepășirea continuă, realizarea de recorduri naționale și internaționale, precum și obținerea victoriei.

Obiectivele urmărite vizează:

1. încurajarea practicării activităților fizice și sportive, în mod continuu, de cât mai mulți cetățeni;
2. atragerea și stimularea tuturor categoriilor de cetățeni, fără discriminare, în mod liber și voluntar, independent sau în cadru organizat, pentru practicarea activităților fizice și sportive;
3. evidențierea contribuției semnificative și constante a sportului de performanță la reprezentarea și sporirea prestigiului județului Harghita pe plan internațional;
4. susținerea disciplinelor și a probelor sportive;
5. susținerea activității de performanță la nivelul copiilor și juniorilor;
6. perfecționarea sistemelor de selecție, pregătire și activități competiționale pentru fiecare ramură de sport;
7. susținerea procesului de redresare a jocurilor sportive;
8. susținerea sporturilor de iarnă în vederea amplificării practicării lor la nivel național și internațional.

Figura nr.11
Fonduri alocate activităților sportive

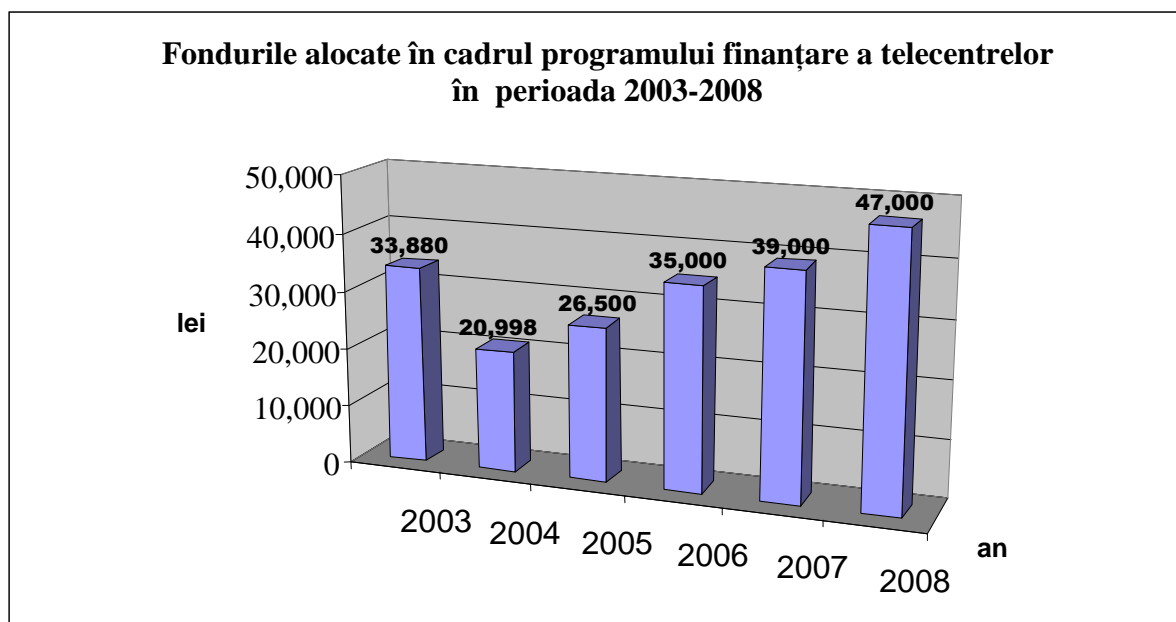

Programul de finanțare a telecentrelor

Consiliul Județean Harghita consideră importantă și oportună sprijinirea înființării și întreținerii telecentrelor în județul Harghita prin aceea că oferă servicii și posibilități de dezvoltare în domeniul comunicării și informării. În funcție de nevoile locale, telecentrele pot oferi servicii în domenii precum: infrastructură, resurse umane, economie, turism, dezvoltare comunitară, cooperare transfrontalieră, cultură, sectorul civil, mediul înconjurător. Consiliul Județean Harghita a identificat pentru acest program de finanțare a telecentrelor următoarele obiective:

- Centru informațional; Dezvoltarea comunității;
- Distribuire de ziare pentru tineri;
- Editarea de broșuri informative;
- Participarea activă în activitățile comunei;
- Consiliere în programe educaționale;
- Asigurarea unei infrastructuri de comunicație;
- Curs de internet, email, Word, Excel, MS DOS;
- Oferirea posibilității de a folosi telecomunicațiile, Internetul și IT-ul de către persoanele interesate;
- Sprijinirea accesului la documentare, educația permanentă a diverselor categorii sociale, accesul la formele de învățământ a tuturor persoanelor interesate;
- Programe educativ-științifice;

Figura nr.12
Fonduri alocate finanțării telecentrelor

Programul de protecție a mediului înconjurător

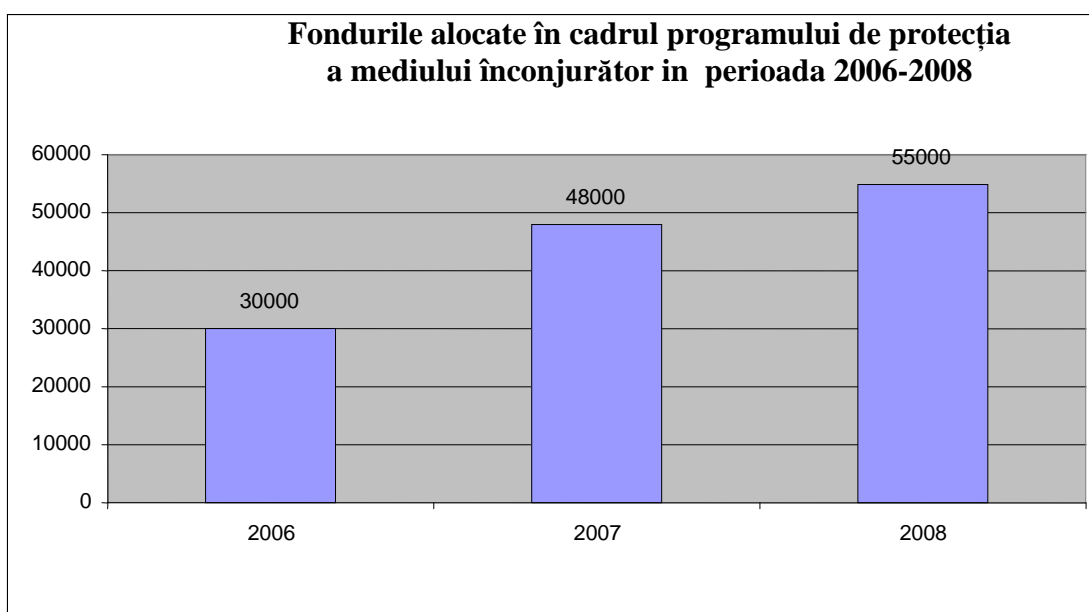
Solicitanții pot fi: persoane juridice fără scop patrimonial – asociații ori fundații cu profil ecologic-constituite conform legii, înregistrate în județul Harghita, care își desfășoară activitatea în raza administrativ-teritorială a județului Harghita.

În cadrul programului de protecție a mediului înconjurător se pune un accent deosebit pe activitățile coordonate la nivel județean. Scopul programului fiind sprijinirea și stimularea asociațiilor, fundațiilor neguvernamentale cu profil ecologic pentru executarea unor programe de protecția mediului, programele sunt orientate cu precădere pe următoarele direcții principale:

- acțiuni de protecția mediului în rezervațiile naturale;
- lucrări de ecologie urbană

Figura nr.13

Fonduri alocate activităților de protecția mediului

Program de dezvoltare a microregiunilor

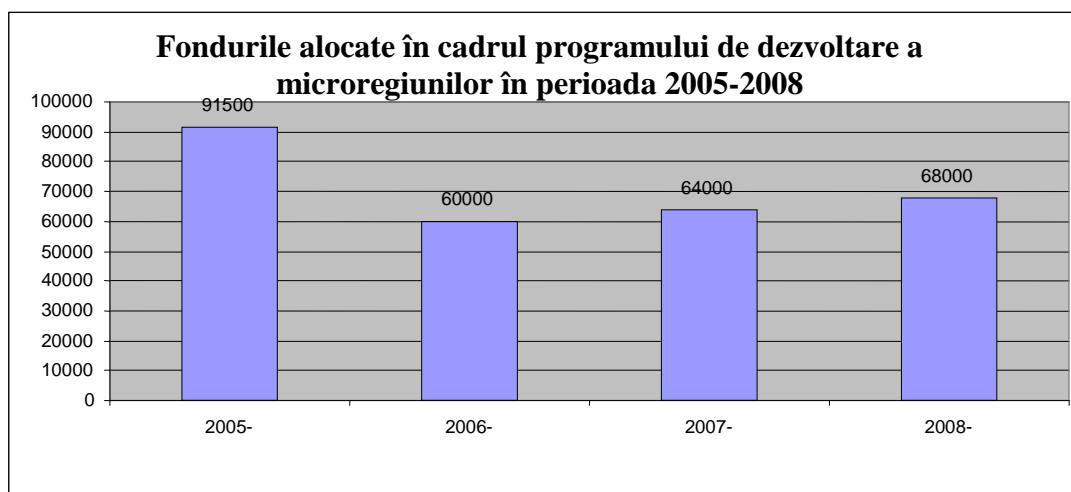
Pot participa la procedura de selecție publică de proiecte, asociațiile microregionale din județul Harghita – persoane juridice fără scop patrimonial, constituite conform legii, înregistrate în județul Harghita, care își desfășoară activitatea în raza administrativ teritorială a județului Harghita.

Nu se alocă finanțări nerambursabile pentru acțiuni, respectiv nu sunt eligibile proiectele ce propun dezvoltarea infrastructurii solicitantului, cu excepția celui în care această reprezintă o componentă indispensabilă a proiectului.

Se acordă finanțare nerambursabilă pentru activități, care vizează:

- dezvoltarea infrastructurii;
- dezvoltarea mediului, turismului;
- dezvoltare comunitară;

Figura nr.14
Finanțarea programului de dezvoltare a microregiunilor

Programul de sprijinire a activității persoanelor cu handicap

Obiectivele principale ale programului sunt sprijinirea asociațiilor și fundațiilor pentru funcționarea centrelor de zi și a centrelor rezidențiale la nivelul autorităților publice locale, organizarea unor acțiuni și activități pentru persoanele cu handicap, contribuind prin aceasta la prevenirea marginalizării sociale, recuperarea, integrarea și incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități .

Consiliul Județean Harghita acordă finanțări nerambursabile pe bază de selecție de proiecte pentru activități nonprofit de prestare de servicii sociale comunitare, care vizează, recuperarea, integrarea și incluziunea socială, acțiuni de recreare, educative care sunt considerate de interes pentru persoanele cu handicap.

V. Organizații civile și inițiative în favoarea tineretului

Un fenomen definitoriu al sferei civile din Ardeal, atât în raport cu România, cât și prin raportare la Bazinul-Carpatic, îl constituie existența unei mișcări de tineret bine organizată. În prima decadă a anilor 90 activitatea organizațiilor de tineret din România s-a situat la cote înalte, activând organizații întinse pe mai multe județe, care s-au autointitulat organizații naționale. Entuziasmul de început, ca și în multe alte domenii ale vieții, a pălit la mijlocul anilor 1990.

În timp, dobândind caracter multifuncțional, activitățile cu specific de tineret ale acestor organizații au trecut în plan secundar. Prin excepție, s-au păstrat organizațiile de tineret cu specific religios, care având un fond organizatoric și infrastructural stabil, s-au dovedit mai trainice.

O altă caracteristică a sferei tineretului din România este gradul de organizare scăzut în zona rurală. Programele pentru petrecerea timpului liber, cele culturale, de învățământ și educație, care îi vizează îndeosebi pe tineri nu mai au aceeași vitalitate ca în trecut. Sursele de finanțare din țară și din străinătate finanțează prioritar programele organizațiilor de tineret, care funcționează în centre universitare și în orașele mari ale Transilvaniei. În schimb, tineretul din mediul rural nu are acces la aceste proiecte de finanțare, din cauză că nivelul scăzut de organizare și capacitatea scăzută de influență nu le permit să acceadă la concursurile de proiecte cu tematică specifică.

Pentru satisfacerea nevoilor cauzate de schimbările sociale, începând cu anul 2000, Consiliul Județean Harghita publică în fiecare an Programul de tineret pentru sprijinirea prin concurs a organizațiilor de tineret. La început, programul a beneficiat de o finanțare de 14.000 lei, sumă care a crescut de la an la an, ajungând până la 47.000 de lei în prezent. Utilitatea programului rezidă și este dovedită prin faptul că nivelul de organizare al tineretului din județ este perceput ca fiind ridicat față de situația existentă pe plan național.

Considerăm, asemenea, important a aminti în context că în județ funcționează 4 birouri de informare pentru tineret. În Miercurea Ciuc funcționează biroul de informare pentru tineret "IFI-INFOTIN", susținut de către autoritățile locale și Guvernul României. În Ghergheni și în Odorheiu Secuiesc funcționează "Ifiteka" și "Szinfó". Din surse asigurate de către Guvernul Maghiar funcționează în Miercurea Ciuc una dintre filialele rețelei Agora, care îndeplinește necesitățile de informare al tinerilor maghiari din Bazinul Carpatic, filiala din Miercurea Ciuc îndeplinind sarcini regionale: informează tinerii maghiari din Ținutul Secuiesc în privința concursurilor de proiecte, studii, tabere și posibilități de petrecere a timpului liber.

Astfel, puteam afirma că din privința birourilor de informare, județul Harghita este bine poziționat.

În ultimii ani s-au înființat Organizații Regionale de Tineret în Miercurea-Ciuc, Gheorgheni și Odorhei, iar, ca urmare a efortului comun susținut, a crescut considerabil numărul organizațiilor de tineret în mediul rural. În timp ce înainte de 2000, dominanța organizațiilor de tineret de la orașe a dominat sfera tineretului, în

prezent, situația s-a schimbat considerabil. Actualmente în comunele județului funcționează mai mult de 50 de organizații de tineret.

Creșterea cantitativă a atras și o schimbare calitativă; în ultimii ani, mai mult ca oricând, a crescut semnificativ numărul manifestărilor și evenimentelor din sfera tineretului. Schimbarea calitativă și cantitativă este evidentă mai ales în rândul tinerilor din zona rurală. Astăzi, nu doar discotecile și cârciumele sunt singurele posibilități de distracție ale tinerilor. Dimpotrivă, tinerii din zona rurală pot să-și petreacă timpul liber, să-și satisfacă interesele în cadrul cercurilor de autoinstruire, a telecentrelor, a taberelor din țară și din străinătate.

În cadrul Programului de tineret, Consiliul Județean Harghita a acordat o atenție deosebită sprijinirii dezvoltării resurselor umane. Astăzi, organizații comunale de tineret, cu un istoric de doar 1-2 ani, sunt capabile ca să se organizeze independent, beneficiind de sprijinul și încrederea comunităților locale, să organizeze manifestări precum zilele satului, manifestări legate de sport și petrecerea timpului liber, să asigure funcționarea telecentrelor.

Interesul tinerilor față de viața politică

- Tinerii continuă să manifeste un interes redus față de viața politică de la nivel local, național sau european; mai mult, datele indică un dezinteres accentuat față de viața politică la toate nivelurile, aspect ce caracterizează aproximativ două treimi dintre tineri; față de anul 2007, se remarcă totuși o ușoară scădere a dezinteresului în raport cu viața politică din localitatea proprie, fapt ce poate indica conturarea unei orientări politice pragmatice a tinerilor;
- Mediile de interes (ușor superioare în cazul populației masculine), deși scăzute în general, cresc odată cu înaintarea în vârstă dar și cu creșterea nivelului de instrucție; sunt mai interesați de viața politică, tinerii cu nivel de instrucție universitar și postuniversitar și cei din localitățile urbane de mărime medie;
- Viața politică la nivel european trezește interesul tinerilor doar în mică măsură, valorile acestei variabile fiind la fel de scăzute și anii trecuți;
- Apartenența la o organizație neguvernamentală este puternic corelată cu interesul față de viața politică: tinerii membri ai organizațiilor sunt într-o măsură mult mai mare interesați de viața politică atât la nivel local, cât și național și european;

VI. Concepția asupra tineretului: priorități și probleme

Educația publică

Secolul XXI a marcat un punct de turnură în evoluția conceptelor de educație formală și nonformală, care se află din ce în ce mai mult în centrul discursului educațional internațional. În plan european, inițiativa promovării activității educative școlare și extrașcolare aparține Consiliului Europei prin Comitetul de miniștri, care și-au concretizat demersurile în recomandările adresate în acest domeniu statelor membre, în vederea recunoașterii statutului echivalent al activităților educative școlare și extrașcolare cu cel al educației formale din perspectiva contribuției egale la dezvoltarea personalității copilului și a integrării lui sociale. Astfel s-a accentuat:

- Statutul activităților educative școlare și extrașcolare ca dimensiune a procesului de învățare permanentă;
- Necesitatea recunoașterii activității educative școlare și extrașcolare ca parte esențială a educației obligatorii;
- Utilizarea potențialului activităților educative ca mijloc complementar de integrare socială și participare activă a tinerilor în comunitate;
- Asigurarea resurselor umane și financiare pentru implementarea și recunoașterea valorică a programelor educative școlare și extrașcolare din perspectiva rezultatelor învățării;
- Recunoașterea activității educative școlare și extrașcolare ca dimensiune semnificativă a politicilor naționale și europene în acest domeniu.

În consecință activitatea educativă școlară și extrașcolară reprezintă spațiul aplicativ, care permite transferul și aplicabilitatea cunoștințelor, abilităților, competențelor dobândite în sistemul de învățământ.

Strategia de dezvoltare a activității educative școlare și extrașcolare a I.S.J. Harghita pornește de la premisa că abordarea educațională complementară formal-non-formal asigură plus valoarea sistemului educațional. Astfel, se valorifică rolul definitoriu pe care educația îl exercită în pregătirea tuturor copiilor de a deveni cetățeni activi într-o societate dinamică, în continuă schimbare, contribuind totodată la procesul de îmbunătățire a calității vieții. Pentru a stimula dezvoltarea cognitivă, spirituală, interpersonal, spirituală și socială, activitatea educativă școlară și extrașcolară are mereu în atenție nevoia de adaptare la cerințele individuale, diverse ale tuturor copiilor, la interesele de cunoaștere și potențialul lor.

Diversele activități educative (proiecte, manifestări punctuale, aplicații tematice etc.) oferă posibilitatea abordării interdisciplinare, cross-curriculare și transdisciplinare, exersarea competențelor și abilităților de viață într-o manieră integrată, de dezvoltare holistică a personalității.

Strategia accentuează importanța multiplicării experiențelor pozitive înregistrate în domeniul activității educative școlare și extrașcolare și impune extinderea spațiului de intervenție în procesul educațional curricular, în scopul valorificării tuturor valențelor educative ale conținutului învățării în interesul copilului.

Analiza SWOT:

Puncte tari:

- experiență în domeniul activității educative școlare și extrașcolare;
- rețea coerentă de coordonare a activităților educative: inspectorul educativ, inspectorul cu programe și proiecte de cooperare internațională - la nivel județean, responsabilul pentru activitatea educativă din școală, coordonatorul de programe și proiecte - la nivelul școlii, consilierul diriginte și corpul profesoral la nivelul clasei; structurile organizaționale ale elevilor și părinților la nivelul unității școlare;
- diversitatea programului de activități educative la nivelul fiecărei unități de învățământ;
- existența în toate zonele județului a PC/CC(7) specializate în activități educative extrașcolare;
- rezultatele obținute de elevi la diferite manifestări educative naționale ;
- existența ofertelor educaționale în unitățile de învățământ, palate și cluburi;
- existența proiectelor specializate în educația interculturală, educație pentru sănătate, educație ecologică,etc.;
- existența parteneriatului educațional cu familia, comunitatea, organizațiile guvernamentale și non-guvernamentale;

Puncte slabe:

- activitatea coordonatorului de proiecte și programe educative este vastă, complexă. Acesta nu este degrevat de un anumit număr de ore , nici nu este remunerat suplimentar, prin urmare se implică prea puțin ;
- minimalizarea activității educative școlare și extrașcolare de către organele de îndrumare și control, cadrele didactice și părinți;
- perpetuarea mentalității eronate potrivit căreia elevul trebuie să se dedice integral studiului specific educației formale;
- lipsa de formare în inițierea, proiectarea, implementarea programelor educative;
- fonduri insuficiente pentru desfășurarea activităților educative școlare și extrașcolare ;
- interes scăzut pentru realizarea de proiecte pentru atragerea de fonduri extrabugetere;
- clădirile PC/CC care nu au act de proprietate;
- bază materială săracă a CC/PC.;
- absența colaborării personalului cu responsabilități în activitatea educativă.

Oportunități:

- noile politici privind activitatea educativă;
- amplificarea dimensiunii europene, prin accesarea noii generații de programe și proiecte de cooperare internațională;
- interesul elevilor de a participa la procesul de luare a deciziilor în școală;

- implicarea organizațiilor guvernamentale și non-guvernamentale în activitatea educativă;

Amenințări:

- atitudinea și demersurile pur formale sau menținute la nivel tradițional în organizarea activităților educative școlare și extrașcolare;
- programele școlare încărcate care nu permit dezvoltarea competențelor educative;
- pasivitatea cadrelor didactice;
- neimplicarea conducerii unității de învățământ în susținerea și organizarea proiectelor educative;
- neparticiparea cadrelor la activități de formare în domeniul educației non-formale;
- lipsa unor oportunități pentru elevi de a-și petrece timpul liber.

Strategia activității educative școlare și extrașcolare este proiectată conform următoarelor principii:

- principiul priorității educației, ca responsabilitate asumată de guvernul României și implicit de I.S.J. Harghita;
- principiul accesului la educație- conform Constituției și Convenției ONU a Drepturilor Copilului;
- principiul interculturalității;
- principiul complementarității formal-non-formal;
- principiul cooperării- implementarea strategiei are la bază cooperarea instituțională, atât la nivel local cât și național și internațional;
- principiul educației centrate pe valori: respect, non-discriminare, egalitate, solidaritate, toleranță, adevăr, libertate, integritate, demnitate, onoare, onestitate, originalitate, dragoste, încredere.

În conformitate cu politicile educaționale naționale și concluziile extrase din analiza, I.S.J. Harghita a definit ca *scop major al strategiei: Ridicarea standardelor calitative ale educației formale și non-formale prin complementarizarea lor în vederea valorificării potențialului elevilor și a formării lor ca cetățeni europeni proactivi.*

Obiectivele strategice care sunt dorite pe termen mediu și lung, se pot defini în modul următor:

- Recunoașterea activității educative școlare și extrașcolare ca dimensiune fundamentală a procesului instructiv-educativ;
- Permanenta actualizare a conținutului învățării și accentuarea dimensiunii educative a acestuia;
- Întărirea statutului activității educative școlare și extrașcolare ca spațiu de dezvoltare personală;
- Recunoașterea educației non-formale ca spațiu aplicativ pentru educația formală;
- Profesionalizarea activității educative școlare și extrașcolare prin dezvoltarea acesteia pe tipuri de educație complementară;

- Creșterea vizibilității eficienței activității educative școlare și extrașcolare prin prevenirea și reducerea fenomenelor antisociale, de abandon școlar, absenteism și analfabetism;
- Formarea resurselor umane în domeniul activității educative școlare și extrașcolare;
- Asigurarea eficienței activității educative școlare și extrașcolare prin monitorizare și evaluarea impactului acesteia în comunitate;
- Multiplicarea programelor și proiectelor educative naționale și internaționale;
- Întărirea parteneriatului educațional, în vederea responsabilizării tuturor factorilor sociali implicași în procesul instructiv-educativ.

Spațiul de implementare a strategiei vizează atât sistemul de învățământ preuniversitar, cât și familia, societatea civilă, comunitate, societate. La nivelul unităților de învățământ se va avea în vedere :

- dezvoltarea componentei educative în proiectarea activității didactice;
- dezvoltarea proiectelor educative pe tipuri de educație complementară;
- complementarizarea dimensiunii curriculare cu cea cross-curriculare și extracurriculare a activității didactice.

Beneficiari direcți în cazul implementării activităților propuse sunt elevii din învățământul preuniversitar, cadrele didactice, managerii educaționali, iar în rândul beneficiarilor indirecti se numără familia, societatea civilă, comunitatea, societatea în ansamblul ei.

Rezultatele așteptate ale activităților în domeniul sferei educaționale:

- creșterea calității actului educațional și a rezultatelor școlare;
- proiectarea activităților educative extrașcolare ca aplicații concrete a cunoștințelor acumulate și a abilităților formate în cadrul orelor de studiu;
- stimularea interesului elevilor și a cadrelor didactice de a se implica în proiecte și programe educative curriculare, extrașcolare și extracurriculare la nivelul fiecărei unități de învățământ;
- reducerea procentului fenomenelor antisociale, a abandonului școlar și absenteismului școlar;
- stimularea și multiplicarea inițiativelor tinerilor în dezvoltarea vieții comunității școlare/comunității;
- creșterea calității resurselor umane din sistemul educațional;
- asigurarea sustenabilității proiectelor educative prin conștientizarea comunității cu privire la potențialul pe care programele educaționale le au asupra formării tinerilor;
- transformarea educației în sursă de dezvoltare comunitară.

Planul de acțiune privind implementarea strategiei.

Obiectivul 1. Aplicarea actelor normative de reglementare a activității educative școlare

Măsura 1.1. *Informarea conducătorilor de PC/CC cu privire la Regulamentul de funcționare a PC/CC.*

Acțiuni:

- Dezbateră regulamentului cu directorii de PC/CC.

Măsura 1.2. *Formarea învățătorilor și diriginților privind programa de Consiliere și orientare.*

Acțiuni:

- Planificarea cursurilor de diseminare.

Măsura 1.3. *Precizarea rolului directorului educativ , coordonatorului de proiecte și a consilierului dirigințe la nivel de școală.*

Acțiuni:

- Difuzarea adresei MedC nr.42207/04oct 2005, în școli.
- Discuții cu directorii educativi, coordonatorii de programe.

Obiectivul 2. Ridicarea calității actului educațional prin:

Abordarea complementară:intra-cross-și extra curriculare în, proiectarea activității didactice școlare și extrașcolare.

Măsura 2.1.1. *Implementarea abordării intra-cross-și extra curriculare în procesul instructiv educativ.*

Acțiuni:

- Proiectarea activităților extrașcolare ca modalitate de realizare a feedback-ului activității didactice derulate la clasă.

Măsura 2.1.2. *Introducerea și valorificarea elementului educativ în fiecare unitate de învățare.*

Acțiuni:

- Introducerea obligatorie , în diferite etape ale lecției, a elementului educativ, în mod sistematic, coerent și integrat.
- Monitorizare prin inspecții școlare a activității educative din școli.

Măsura 2.1.3. *Utilizarea cu preponderență a metodelor activ-participative centrate pe elev.*

Acțiuni.

- Formarea coordonatorilor de programe și proiecte privind metodele activ-participative.
- Diseminarea bunelor practici privind metodele activ –participative.

Măsura 2.1.4. *Redimensionarea orei de consiliere și orientare/dirigenție din perspectiva valențelor educației de impact.*

Acțiuni:

- Formarea diriginților privind programa de Consiliere și orientare.
- Consilierea diriginților în vederea aplicării programei.
- Complementarizarea educației formale cu cea non-formală prin inițierea de activități educative interdisciplinare diverse.

Măsura 2.2.1. *Restructurarea activității educative școlare și extrașcolare în funcție de prioritățile în educație la nivel local, județean și național.*

Acțiuni

- Elaborarea planului județean de activități educative școlare și extrașcolare pe baza propunerilor transmise de unitățile de învățământ, a priorităților județene
- Elaborarea planului de activități educative școlare și extrașcolare de către echipe interdisciplinare la nivelul unității de învățământ, la propunerea Consiliului Elevilor, Comitetului de părinți, comunității locale;
- Formarea grupului de lucru a coordonatorilor de proiecte și programe educative la nivelul județului.
- Organizarea de întâlniri de diseminare și schimburi de experiență în domeniul activității educative la nivel județean.
- Organizarea de concursuri de proiecte educative școlare și extrașcolare

Măsura 2.3. *Recunoașterea educației non-formale ca dimensiune fundamentală a procesului instruciv – educativ- palate și cluburi ale copiilor.*

Măsura 2.3.1. *Întărirea statutului educației non-formale ca spațiu de dezvoltare personală.*

Acțiuni:

- Inițierea și dezvoltarea activităților de învățare inter-cercuri/ateliere.
- Derularea de proiecte parteneriale școală- palat/club al copiilor;
- Accesarea de proiecte europene în parteneriat școală-palat/club al copiilor.
- Integrarea unui număr cât mai mare de elevi în proiecte educaționale prin realizarea unei oferte educaționale parteneriale atrăgătoare.
- Dezvoltarea proiectelor de voluntariat educațional, de dezvoltare comunitară.

Obiectivul 3. Deschiderea școlii spre societate și întărirea parteneriatului educațional.

Măsura 3.1. *Formarea unei culturi de dezvoltare comunitară*

Acțiuni:

- Consultarea și implicarea comunității în inițierea proiectelor de dezvoltare comunitară.
- Diseminarea bunelor practici privind implicarea comunității.
- Valorificarea potențialului comunității.

Protecția copiilor și a tinerilor

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita este instituția publică înființată în subordinea Consiliului Județean Harghita, la data de 01.01.2005 în baza Hotărârii Consiliului Județean Harghita nr. 160/2004, prin comasarea Serviciului Public de Asistență Socială și a Direcției Județene pentru Protecția Drepturilor Copilului Harghita, ca serviciu public de interes județean, cu personalitate juridică.

Activitatea de asistență socială desfășurată de această instituție are în vedere protecția și promovarea drepturilor copiilor și a tinerilor protejați, asigură la nivel județean aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, persoanelor singure și familiilor, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și oricăror persoane aflate în nevoie în județul Harghita. Instituția are rolul de a asigura aplicarea politicilor și strategiilor guvernamentale de asistență socială în vederea prevenirii și combaterii marginalizării sociale și a sărăciei. În acest sens, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Harghita elaborează strategia proprie de asistență socială, planul de asistență socială și programe de acțiune în domeniu, în funcție de nevoile identificate în unitatea administrativ teritorială. În domeniul protecției persoanelor cu handicap Direcția Generală, asigură respectarea drepturilor persoanelor cu handicap prin acordarea de servicii de asistență, consiliere, îngrijire, tratament, recuperare, reabilitare, orientare și formare profesională, precum și alte tipuri de servicii, în funcție de nevoile persoanelor cu handicap, în baza încadrării acestora în categorii de persoane cu handicap.

În anul 1997 la înființarea DJPDC Harghita, în evidența centrelor de plasament (Casa de copii „Zeyk Domokos” din Cristuru Secuiesc, Casa de copii „Domokos Pal Peter” din Miercurea Ciuc, Casa de copii din Subcetate, Leagănul de copii din Sânmartin, Leagănul de copii din Toplița) erau cca 900 copii, iar numărul copiilor aflați la familii substitutive a fost de 300.

Principalul obiectiv al DJPDC Harghita, încă de la preluarea primelor instituții (fostele case de copii și leagăne) a fost diversificarea tipurilor de servicii oferite și găsirea de alternative de tip familial la sistemul de ocrotire de tip rezidențial. Pentru copiii rămași în acest sistem s-a căutat asigurarea unor condiții de viață cât mai apropiate de cele familiale. Din cauza efectelor negative sesizate în sistemul de ocrotire a copilului din România realizate în mari centre de copii, prin reforma prevăzută în domeniul protecției drepturilor copilului s-a inițiat o ocrotire bazată pe creșterea copilului într-un mediu familial, s-a pus accent pe soluțiile de reintegrare în familie și de prevenirea intrării acestuia în sistemul de protecție județeană.

Astfel, Direcția a desființat în anul 1999 cele două instituții care ocroteau copii cu vârsta cuprinsă între 0-3 ani, prin plasarea acestora la asistenți maternali profesioniști (persoane formate și angajate de Direcție, atestate de către Comisia pentru protecția copilului, care prin munca lor la domiciliu, asigură îngrijirea, educarea, ocrotirea copiilor pe care-i primesc în plasament).

În 2001 Guvernul României a adoptat „Strategia Guvernamentală cu privire la protecția copiilor aflați în dificultate 2001 – 2004”. Strategia propunea adoptarea unui

număr de reforme radicale care aveau menirea de a aduce România la standardele internaționale de bunăstare și protecție ale copilului, prioritară fiind schimbarea sistemului "instituționalizat" într-unul "familiar". În această perioadă, reforma a constat în închiderea instituțiilor mari și înlocuirea acestora cu servicii alternative, prevenirea separării copiilor de familiile lor prin dezvoltarea de servicii de sprijin și adaptarea sistemului românesc de protecție a copilului la standardele europene, prin armonizarea legislației românești.

Strategia a fost adoptată și în județul nostru, unde au fost desființate marile case de copii : Casa de copii „Zeyk Domokos” din Cristuru Secuiesc și Casa de copii „Domokos Pal Peter” din Miercurea Ciuc.

În prezent în județul Harghita funcționează 4 Centre de plasament de tip familial, grupate zonal, înființate în vederea coordonării metodologice și administrative a acestora – 2 la Miercurea Ciuc, 1 la Feliceni și 1 la Cristuru Secuiesc, care coordonează activitatea a 41 de case tip familial, unde sunt îngrijiți în prezent 374 copii.

În centrele de plasament de tip familial se asigură accesul copiilor și tinerilor pe o perioadă determinată la găzduire, îngrijire de tip familial, educație de tip formal și informal, sprijin emoțional, consiliere, educație pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, precum și pregătire în vederea reintegrării sau integrării familiale. Potrivit legii, vârsta minimă a copiilor asistați în aceste centre este de 2 ani. Copiii cu vârsta mai mică de 2 ani sunt crescuți și îngrijiți de către asistenți maternali profesioniști, mediul familial fiind esențial pentru dezvoltarea copiilor. Prin excepția pot fi ocrotiți copii sub 3 ani în case de tip familial numai dacă au un frate sau o soră în casa respectivă, cu scopul de a nu separa frații între ei.

În paralel, cu sprijinul unor fundații partenere ale Direcției, s-a început și restructurarea centrelor care ocrotesc copii cu deficiențe, prin transferul unor copii proveniți din Centrul de plasament din Ocland, în 7 case de tip familial.

Din cele cinci instituții de tip rezidențial clasic mai funcționează doar Centrul de plasament din Subcetate, care ocrotește un număr de 28 copii. În cadrul programului Phare a fost înaintat în anul 2003 un proiect pentru desființării și finanțarea alternativei de tip familial. Dat fiind numărul mic al copiilor, finanțarea nu s-a aprobat, considerându-se că nu constituie o prioritate din punct de vedere al obiectivelor programului (desființarea centrelor mari).

Rețeaua de asistenți maternali ai Direcției s-a dezvoltat prin activitățile finanțate prin program Phare, ajungând în prezent la 220 AMP, aceștia ocrotind în prezent un număr de 433 copii la domiciliul lor. Activitatea asistenților maternali, evoluția copiilor în familiile asistate este monitorizată de asistenții sociali din cadrul Serviciului de asistență maternală profesionistă din subordinea Direcției.

Cu sprijinul Fundației Sera Romania a fost înființat în anul 2003 Centrul de plasament pentru copii cu handicap sever din Cristuru- Secuiesc și ulterior o casă protejată pentru tinerii peste 18 ani ieșiți din acest centru. Sprijinul din partea fundației a constat în realizarea unor lucrări complexe de reparații și amenajare a clădirii închiriate de la Spitalul Orășenesc Cristuru Secuiesc, precum și dotarea centrului. Beneficiarii centrului sunt 34 copii.

În imobilul fostului Centru de plasament (Legăn de copii) Toplița, care ocrotea copii cu vârsta cuprinsă între 0-3 ani, și care s-a desființat în anul 1999, s-a organizat un complex de servicii, format dintr-un Centru de plasament pentru copii cu handicap sever și un Centru de îngrijire de zi, care oferă copiilor și familiilor în situație de risc o alternativă la instituționalizare.

În județul Harghita mai există trei centre de zi, cel din Feliceni – pentru copii cu autism, care este în structura Direcției, iar cel din Gheorgheni, al Asociației „Ora Internațional” și cel din Odorheiu Secuiesc al Fundației Orban, care funcționează în cofinanțare cu Direcția. Activitatea asociațiilor/fundațiilor implicate în domeniul social a devenit în ultimii ani o componentă foarte importantă a sistemului județean de asistență socială. Organizațiile joacă un rol esențial atât în furnizarea serviciilor sociale cât și în stabilirea în județ a unor proiecte inovatoare care au rolul de a umple golurile lăsate de sistemul de asistență socială administrat de stat.

Prin implementarea și finalizarea proiectului de înființare a unui centru de zi pentru copii cu autism, în cadrul aceluiași program PHARE RO 9902.05, „Copiii mai întâi”, s-a achiziționat, reamenajat și dotat un imobil din comuna Feliceni, în care s-a pus în funcțiune acest serviciu. Centrul și-a început activitatea la data de 01.05.2003. Un număr de 5 copiii sunt transportați zilnic de la domiciliu (Odorheiu Secuiesc) la centru cu microbuzul achiziționat prin proiect în acest scop, 3 copii, care își au domiciliul la distanțe mai mari (Miercurea Ciuc, Dealu, Vlăhița), beneficiază de activitatea centrului de 1-2 ori pe săptămână, iar pentru alți 4 copii se asigură asistență la domiciliu, beneficiind de materiale informative de specialitate.

În structura direcției, în anul 2003 a fost înființat un Centrul de consiliere pentru copiii abuzați, neglijați și exploatați, ai cărui beneficiari sunt copiii în situație de risc sau copiii victime și membrii familiei acestora, inclusiv ai familiei lărgite. Centrul are ca misiune susținerea emoțională a copilului abuzat, prelucrarea traumei și a consecințelor acestora. Centrul desfășoară activități specializate la nivel individual, familial, de grup și comunitar în scopul asigurării protecției copiilor abuzați, neglijați, exploatați și asistă părinții în îndeplinirea adecvată a rolurilor lor parentale. O altă parte a activității desfășurate vizează informarea și prevenirea cazurilor de abuz asupra copiilor. Totodată specialiștii centrului contribuie la evaluarea psihologică și pregătirea asistenților maternali profesioniști.

Asigurarea protecției copilului prin adopție se asigură de către Serviciul juridic și adopții, în anul 2008 fiind încredințați 2 copii în vederea adopției și pentru 6 copii a fost finalizat adopția internă. În evidența acestui serviciu sunt 11 copii pentru care a fost deschisă procedura de adopție internă și 11 familii atestate ca apte a adopta.

Un alt serviciu al Direcției este Centrul de primire și intervenție a copilului în regim de urgență, abuz, neglijare, trafic și migrație care funcționează, începând din anul 2003, a cărui misiune este asigurarea protecției copilului, pe o perioadă determinată de timp, atunci când acesta se află în pericol iminent în propria familie, familia lărgită sau în familia substitutivă și Telefonul copilului, care primește semnalările cu privire la situațiile de abuz, neglijare și exploatare a copilului, asigură consiliere telefonică în aceste situații și intervine în cazurile urgente prin intermediul echipei mobile.

Serviciul de evaluare complexă a copilului, din cadrul Direcției asigură expertizarea, evaluarea copiilor cu dizabilități și pregătirea actelor pe baza cărora se realizează încadrarea într-un grad de handicap sau orientarea școlară a acestora de către Comisia pentru protecția copilului, precum și urmărirea realizării planului de recuperare a copilului cu dizabilități, respectiv a planului individualizat de protecție.

La sfârșitul lunii septembrie 2008 numărul copiilor și tinerilor încadrați într-un grad de handicap era de 1660. Dintre acești copii, aproape 50% sunt încadrați în grad de handicap mediu, aproximativ 29 % în grad de handicap sever și 20 % în grad de handicap accentuat. 86% din acești copii sunt crescuți în familia biologică, aproape 13% sunt în ocrotirea Direcției (în centre de plasament și la asistenți maternali) și 1% se află în îngrijirea familiei extinse.

Tabel nr.16.

Numărul total și distribuția pe vârste a copiilor cu dizabilități; județul Harghita

Număr total de copii cu dizabilități la data de 30.09.2008		Distribuția pe grupe de vârstă			
		0-2 ani	3-6 ani	7-13 ani	14-17 ani
- cu încadrare în grad de handicap mediu	840	389	73	244	134
- cu încadrare în grad de handicap sever	473	47	112	208	106
- cu încadrare în grad de handicap accentuat	347	51	74	116	106

Tabel nr. 17

Numărul total și localizarea copiilor cu dizabilități; județul Harghita

Număr total de copii cu dizabilități la data de 30.09.2008		Locul unde se află copilul						
		familia biologică	familia extinsă	alte familii/persoane	centre de plasament publice	centre de plasament private	AMP - DGAS PC	AMP - OPA
- cu încadrare în grad de handicap mediu	840	746	15		38		34	7
- cu încadrare în grad de handicap sever	473	390			71		9	3
- cu încadrare în grad de handicap accentuat	347	299			32		14	2
Total	1660	1435	15		141		57	12

În prezent numărul copiilor din sistem este de 1754, acești copii fiind plasați, în diferite locații, după cum urmează:

- în plasamente familiale la rude și la alte persoane sunt plasați 531 copii (la rude: 384, la alte persoane/familii: 147);

- la cei 220 asistenți maternali profesioniști sunt plasați 433 copii;
- în cele 4 centre de plasament de tip familial (CPF nr. 1 din Cristuru Secuiesc, CPF nr. 2 și 3 din Miercurea Ciuc și CPF nr. 4 din Feliceni), compuse din 41 case, sunt 374 copii;
- în Centrul de orientare, supraveghere și sprijinire a reintegrării sociale a copilului M-Ciuc: 6 copii;
- în Centrul de primire în regim de urgență: 6 copii;
- în Centre de tip rezidențial sunt 311 copii:
 - Centrul de plasament Subcetate – 28 copii
 - Cele trei Centre de plasament pentru copii cu deficiență (Ocland, Bilbor și “Sfânta Ana” din Miercurea Ciuc) – 191 copii
 - în Centre de plasament pentru copii cu handicap sever sunt 65 de copii din care: Cristuru Secuiesc – 37 copii, Toplița – 28 copii
- la centre OPA sunt îngrijiți - 27 de copii
- în Centre de zi și servicii de prevenire: 93 copii
 - în Centrul de zi – Toplița – sunt asistați 17 copii,
 - în Centrul de zi pentru copii cu autism Feliceni – 10 copii
 - în Centrul de zi Ora International – 13 copii.
 - în Centrul de zi Biceboca – 30 copii
 - în program de prevenire a abandonului– 23 copii

O problemă semnificativă cu care se confruntă Direcția în ceea ce privește protecția tinerilor, sunt cei care după terminarea studiilor părăsesc sistemul de protecție. Situația acestora este atât mai delicată, cu cât ei nu au sprijinul familiilor, iar mediul din care provin este defavorizat. Ei vin dintr-un mediu unde au beneficiat de protecție și intră într-o lume în care este necesar să fie responsabili pentru propria lor viață. Trebuie să-și găsească o locuință, un loc de muncă și mai ales să se integreze și să decidă pentru propriul destin. Acest grup țintă ridică numeroase probleme sociale, economice și de integrare. Unii dintre ei sunt dezorientați, se simt respinși de societate, sunt ușor de atras în zona delincvenței, promiscuității sau ajung să ducă o viață mult sub limita subzistenței, devenind ușor o gravă problemă socială. Integrarea tinerilor în viața activă reprezintă elemente esențiale pentru reducerea riscului excluziunii sociale și pentru a ajunge la o creștere durabilă a oricărei societăți

În prezent, Direcția este asociată în proiectul firmei Brahms din Brașov, cu titlul „Conform – Consiliere și formare profesională pentru dobândirea competențelor cerute pe piața forței de muncă” organizează cursuri de formare profesională în județul Harghita pentru tinerii din sistemul de protecție a copilului. Proiectul vine în întâmpinarea nevoii tinerilor proveniți din centrele de plasament, de a fi sprijiniți în accesarea pieței muncii, în vederea asigurării egalității de șanse și a combaterii discriminării sociale. În județul Harghita după contactarea tinerilor s-a stabilit că se vor ține cursuri la Cristuru-Secuiesc și Miercurea-Ciuc, în următoarele domenii: comunicare în limba engleză, utilizarea calculatorului, bucătar, ospătar, cameristă, lucrător în alimentație. Proiectul are o durată de 12 luni, iar în cadrul acestuia își vor îmbogăți cunoștințele și dezvolta capacitățile circa 60-70 de tineri din județul Harghita.

Pentru tinerii cu dizabilități în anul 2007 Direcția, prin programul PHARE a înființat un nou serviciu : Locuințe protejate (5 case – 2 la Miercurea Ciuc, 1 la Vlăhița, 1 la Odorheiu Secuiesc și 1 la Ulieși, sat Nicoleşti) pentru tineri cu dizabilități (cu handicap mediu și accentuat) care provin din sistemul de protecție al copilului. Locuințele protejate reprezintă o alternativă pentru tineri cu handicap mintal, care părăsesc sistemul de protecție al copilului sau sunt internate în centrele rezidențiale și nu au nici un suport familial, dar pot fi reintegrați în societate. Prin activitatea lor, aceste locuințe contribuie la prevenirea marginalizării tinerilor cu handicap mintal, asigurându-le suportul necesar pentru a începe o viață nouă, independentă. Activitatea de protecție specială și reinserție socială a tinerilor cu dizabilități mintale este coordonată de Serviciului locuințe protejate în domeniul asistenței sociale a persoanelor adulte. Proiectul încearcă să suplinească lipsa familiei, să completeze cunoștințele lor de conviețuire socială, să reușească să se autogospodărească și să câștige încrederea în propriile forțe. În prezent sunt 20 de tineri în aceste case cu handicap mental, auditiv și HIV-SIDA.

Există convenții de colaborare încheiate de către Direcție cu ONG-urile ce activează în domeniul social, care asigură ameliorarea situației acestor tineri, precum și asigurarea protecției copiilor și tinerilor cu dizabilități:

- **Fundația “Wolter”** – asigură în colaborare cu Direcția protecția copilului în Centrul de plasament de tip familial nr. 4 – Feliceni;
- **Fundația de Tineret din Locodeni – “LIA”** – asigură funcționarea unei locuințe protejată pentru tineri cu dizabilități ieșiți din sistemul de protecție al Direcției. În prezent sunt 9 beneficiari ai acestui serviciu;
- **Fundația “Csibesz”** – asigură sprijin pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție în zona Ciucului. În prezent sunt 30 de case/apartamente și 3 ateliere de lucru;
- **Fundația “Domus”** – asigură sprijin pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție din zona Cristuru Secuiesc. Administrează un sistem de case și ateliere de lucru, unde tinerii au șansa de a începe viața independentă;
- **Fundația “Orban”** – oferă servicii complexe pentru copii și tineri cu handicap grav și accentuat.

În cadrul asistenței sociale pentru adulți sunt două Centre de Îngrijire Asistență (1 la Gheorgheni și 1 la Frumoasa) și un Centru de recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică la Tulgheși în care sunt asistați și tineri proveniți din sistemul de protecție al copilului.

În vederea prevenirii separării copilului de părinți și susținerii familiilor pentru creșterea și educarea propriilor lor copii se derulează începând cu luna septembrie 2008 programul inițiat de către Consiliul Județean Harghita în colaborare cu Direcția intitulat „Copiii înainte de toate” pentru promovarea și susținerea înființării centrelor de zi de către Consiliile locale. Rolul principal al acestor servicii este de a oferi asistență gratuită în timpul zilei copiilor, care provin din familii aflate în dificultate (familii cu situație materială precară și/sau familii dezorganizate, în care mamele/tații își cresc singur copiii), dând astfel posibilitatea părinților de a-și găsi un loc de muncă, și de a putea oferi condiții materiale adecvate creșterii copiilor. Centrul de îngrijire de zi asigură promovarea dreptului fiecărui copil de a-și păstra relațiile familiale, oferind servicii adecvate familiei în situație de risc de abandonare a copilului, pentru ca ea să

fie capabilă să-și îndeplinească responsabilitățile legate de îngrijirea, securitatea și educația copilului. Prin crearea unor astfel de centre se urmărește menținerea copilului în familie, evitându-se intrarea în sistemul de protecție din cauze preponderent socio-economice. Centrul de zi asigură copiilor îngrijire, programe educative și distractive, consiliere - pe timpul zilei, urmând ca seara să se întoarcă acasă, în mediul lor, evitându-se ruptura cu familia. Activitățile centrului de zi sunt complementare celor realizate de alte servicii publice (învățământ, sănătate).

Organizațiile civile, biserica asigură servicii pentru acest segment de copii însă nici resursele materiale nici cele umane nu pot face accesibile aceste programe pentru toți care ar avea această necesitate. Aceste organizații și instituții beneficiază de cunoaștere și experiență, dar pentru garantarea rezolvării acestor probleme ar fi nevoie de un sistem de instituții specializate în domeniu.

Strategia județeană de asistență socială, în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului pentru perioada 2009-2013 este în curs de elaborare, obiectivul general al acesteia constând în mobilizarea resurselor necesare, responsabilizarea factorilor relevanți și asigurarea unui parteneriat eficient în vederea protecției și respectării drepturilor copilului, precum și a îmbunătățirii condiției copilului și valorizării sale în societate.

Grupurile țintă ale strategiei vizează realizarea drepturilor copiilor în general, dar și egalizarea șanselor pentru realizarea acestor drepturi pentru grupuri vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție sporită:

✓ *Copiii aflați la risc de separare de părinți.* Din acest grup fac parte copiii din familii aflate în situație de criză (de ex: calamități naturale, lipsa unei locuințe, pierderea veniturilor) pentru care modalitatea de intervenție trebuie să fie rapidă. Pentru acești copii, planul de servicii va trebui să cuprindă și măsuri imediate care, deocamdată, nu sunt expres prevăzute în lege, de natură să susțină familia până la punerea în drepturi și ieșirea din situația care a generat criza.

✓ *Copiii separați de părinți.* Pentru copiii aflați în plasament la o persoană/familie, la asistent maternal sau într-un serviciu rezidențial, planul individualizat de protecție trebuie să aibă drept finalitate o soluție cu caracter permanent: reintegrarea în familie, adopția națională sau integrarea socioprofesională. Copii separați de părinți sunt și copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate. Pentru unii dintre aceștia situația separării de părinți este cu atât mai gravă cu cât sunt lăsați în grija unor membri ai familiei extinse sau a unor cunoștințe de familie, nenominalizate ca reprezentanți legali ai copiilor, fapt care conduce la imposibilitatea, pentru acești copii, de a beneficia de drepturile care li se cuvin, potrivit legii, sau la intrarea lor, ca unică alternativă, în sistemul de protecție specială.

✓ *Copiii părăsiți în unități sanitare.* Pentru copiii nou născuți sănătoși sau cu diferite dizabilități, dar și pentru copiii de diferite vârste, părăsiți în diferite unități sanitare, trebuie să se dispună plasamentul în regim de urgență când starea de sănătate, a acestora, o permite.

✓ *Tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție.* Tânărul care a dobândit capacitate deplină de exercițiu și a beneficiat de o măsură de protecție specială, dar care nu își continuă studiile și nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind

confruntat cu riscul excluderii sociale, beneficiază, la cerere, pe o perioadă de până la 2 ani, de protecție specială, în scopul facilitării integrării sale sociale.

✓ *Copiii abuzați, neglijați sau supuși exploatării.* Abuzul, neglijarea și exploatarea sunt forme de rele tratamente produse de către părinți sau orice altă persoană aflată în poziție de răspundere, putere sau în relație de încredere cu copilul, care produc vătămare actuală sau potențială asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol viața, dezvoltarea și demnitatea. În această categorie sunt incluși și copiii traficați, exploatați prin muncă, exploatați sexual în scopuri comerciale, copiii expuși migrației ilegale, copiii neacompaniați aflați pe teritoriul altor state, copiii repatriați, copiii refugiați.

✓ *Copiii străzii.* La nivelul județului nostru din acest grup fac parte copiii care se află pe stradă trimiși de familie pentru a câștiga bani prin diverse munci, cerșit sau mici furturi.

✓ *Copiii delincvenți* (copiii în conflict cu legea). Din acest grup fac parte atât copiii care au săvârșit o faptă penală dar nu răspund penal, cât și cei care răspund penal. Astfel, copiii care nu răspund penal sunt cei care nu au împlinit vârsta de 14 ani și cei cu vârsta între 14 și 16 ani dacă se dovedește că au săvârșit fapta fără discernământ; copiii care răspund penal sunt cei care au vârsta între 14 și 16 ani dacă se dovedește că au săvârșit fapta cu discernământ și cei care au împlinit vârsta de 16 ani.

✓ *Copiii cu dizabilități, infectați HIV/bolnavi SIDA și boli cronice grave.* Din acest grup fac parte copiii încadrați într-un grad de handicap, copiii din învățământul special și cei integrați în învățământul de masă, copiii infectați HIV sau bolnavi SIDA, precum și cei cu boli cronice grave (de exemplu cancer). Abordarea acestui grup de copii se bazează pe Clasificarea Internațională a Funcționării, Dizabilității și Sănătății aprobate în anul 2001 de către Organizația Mondială a Sănătății.

✓ *Copiii cu tulburări de comportament.* În contextul actual, acest grup de copii se află la risc de a fi separați de familie și, uneori, de a fi integrați în învățământul special din cauza lipsei de servicii adecvate în toate cele trei sisteme cu care aceștia interferează, respectiv sănătate, educație și protecția copilului. Prezenta strategie are în vedere și ameliorarea în fapt a situației reale a acestei categorii de copii.

✓ *Copiii aparținând minorităților etnice.* Din cadrul acestui grup, se va acorda o atenție sporită copiilor din comunitatea romă.

✓ *Tinerii care părăsesc sistemul de protecție.* Integrarea tinerilor, din locuințele protejate, dar nu numai, în viața activă a societății.

Domeniile principale de interes în operaționalizarea Strategiei sunt desprinse din cadrul legislativ existent și din nevoia identificată, acestea fiind :

A. Domeniu principal de interes: Protecția și promovarea drepturilor copilului:

1. Responsabilizarea familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii;
2. Promovarea și respectarea drepturilor și libertăților civile ale copiilor;

3. Creșterea accesului la serviciile de sănătate și adaptarea serviciilor medicale și de promovare a sănătății la nevoile copiilor;
4. Realizarea unui acces egal la educație pentru toți copiii;
5. Respectarea dreptului copilului la odihnă și promovarea activităților recreative și culturale;
6. Monitorizarea drepturilor copilului;
7. Respectarea dreptului copilului la protecție, prin intervenție multidisciplinară și interinstituțională, împotriva abuzului, neglijării și exploatării;
8. Promovarea formării profesionale;

B. Subdomeniu de interes: Prevenirea separării copilului de părinți și protecția specială a copilului separat de părinți:

1. Responsabilizarea comunităților locale pentru prevenirea separării copilului de părinți și în susținerea familiilor pentru creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii;
2. Continuarea reformei serviciilor sociale pentru copil și familie;
3. Protecția unor grupuri vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială, copiii străzii, copiii delincvenți, copiii cu dizabilități, HIV/SIDA și boli cronice grave/ terminale, tinerii care urmează să părăsească sistemele de protecție;

Obiective:

- Colaborarea cu autoritățile publice locale, în vederea respectării drepturilor tuturor copiilor;
- Întărirea colaborării interinstituționale cu toți factorii care au atribuții în domeniul protecției drepturilor copilului;
- Creșterea eficienței parteneriatelor interinstituționale, public-privat;
- Colaborarea cu fundații care desfășoară activități în domeniul protecției copiilor și tinerilor, inclusiv a celor cu dizabilități sau cu handicap;
- Creșterea calității serviciilor oferite copiilor/tinerilor;
- Prevenirea abandonului în secțiile de nou-născuți și pediatrie a spitalelor din județ;
- Promovarea adopției naționale;
- Sprijinirea tinerilor care părăsesc sistemul de protecție prin înlesnirea integrării lor socio-profesionale în vederea dobândirii abilităților de trai;
- Susținerea acțiunilor de incluziune socială a tinerilor aflați în dificultate și confrunțați cu riscul excluderii socio-profesionale;
- Mediatizarea, informarea și sensibilizarea opiniei publice cu privire la activitatea în domeniul protecției copilului;
- Diversificarea modalităților de informare a publicului larg privind respectarea drepturilor copilului și promovarea unei atitudini pro-active în activitățile de diseminare;
- Participarea la acțiuni care vizează sensibilizarea opiniei publice, în vederea unei mai bune integrări a tinerilor cu handicap inclusiv pe piața muncii;

- Întărirea capacităților parentale prin asumarea responsabilităților față de creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii și informarea lor privind drepturile și obligațiile pe care le au față de copiii lor;
- Creșterea și diversificarea numărului de servicii de prevenire a separării copilului de părinți înființate la nivelul comunităților locale în vederea apropierii serviciilor de beneficiari – centre de zi;
- Sprijinul ONG-urilor, Fundațiilor, Asociațiilor care ar fi interesate de a presta servicii sociale pentru copii tineri ieșiți din sistemul de protecție publică și pentru copii cu dizabilități sau în situație de risc;
- Colaborarea cu Inspectoratul Școlar Județean pentru prevenirea abandonului școlar;
- Promovarea programelor privind creșterea numărului de centre de zi în școli;
- Înființarea și diversificarea serviciilor de zi;
- Asigurarea protecției pentru copiii separați de părinți plecați la muncă în străinătate și conștientizarea părinților privind consecințele separării copiilor;
- Asigurarea serviciilor specializate pentru grupuri vulnerabile de copii și tineri care necesită o atenție specială: copiii străzii, copiii delincvenți, copiii abuzați, neglijăți, exploatați, copiii cu dizabilități, HIV/SIDA și boli cronice grave/ terminale, tinerii care urmează să părăsească sistemul de protecție;

Situația debutanților pe piața forței de muncă

Tinerii care au terminat studiile școlare și sunt în căutarea unui loc de muncă alcătuiesc un grup caracteristic pe piața forței de muncă. Ei dispun de cunoștințe moderne, au capacitate de dezvoltare și de acomodare, sunt flexibili, însă nu au experiență de muncă, aspect care îi dezavantajează în fața celor care au deja practică de specialitate (angajații mai în vârstă), îndeosebi în concursul pentru locurile de muncă care solicită o pregătire profesională anume.

Și în județul nostru se organizează regulat bursa locurilor de muncă, în scopul de a pune în legătură patronii cu persoanele care sunt în căutarea unui loc de muncă.

Cu toate acestea, cu precădere în mediul rural, rata șomajului este ridicată, astfel că o mare parte a tinerilor migrează în străinătate în căutarea unui loc de muncă. În acest context, considerăm necesar ca Direcția Județeană de Muncă să se implice mai activ în transmiterea informațiilor legate de universul muncii, economie, funcționarea organizațiilor de muncă și situația tinerilor aflați la începutul carierei către școli și cadrele didactice.

În analiza strategiei de angajare a tinerilor trebuie făcută distincție între angajarea în străinătate pe termen scurt sau mai lung.

Despre dimensiunea muncii în Ungaria și celelalte țări membre ale U.E. avem la dispoziție doar estimarea că aproximativ 10-30% din rândul tinerilor din județ lucrează în străinătate. Fenomenul nu este nou. Angajarea în străinătate, respectiv în

orașele mai îndepărtate este o caracteristică pentru județul nostru. Mărimea, intensitatea fenomenului, ca și proporția mare a transferurilor definitive la locurile de muncă, atrage importante schimbări demografice. Politicienii cu drept decizional, trebuie să își asume ca sarcină prioritară minimalizarea fenomenului. Fenomenul poate fi diminuat prin mijloace economice și prin crearea de noi locuri de muncă.

Emigrarea tinerilor se poate reduce considerabil prin dezvoltarea învățământului, sisteme de protecție socială, programe culturale și de petrecere a timpului liber, pe gustul tinerilor. Un rol important în acest sens are și paleta cursurilor organizate de școlile județului nostru. Tinerii cu o bună pregătire, cu cunoștințe coerspunzătoare, sunt capabili să-și asigure o existență autonomă

Este necesară elaborarea unor programe teritoriale, județene, care cu implicarea persoanelor abilitate, să hotărească cele mai importante direcții de acțiune și surse de finanțare pentru rezolvarea problemelor.

Sarcini:

- Pentru prevenirea șomajului trebuie acordată o atenție deosebită asupra alegerii profesiei tinerilor, trebuie luate în seamă solicitările pe piața forței de muncă, iar în cazul schimbărilor structurii economice, cât și a alegerii greșite a profesiei, trebuie introduse măsuri de corecție a carierei.
- Este o problemă importantă formarea tinerilor de vârstă școlară, ieșiți din sistemul de învățământ, deoarece ei pot deveni foarte ușor persoane cu situație socială dezavantajată care vor fi înlăturate de pe piața forței de muncă.
- Reîntoarcerea tinerilor cu învățământ superior, titulari de diplome, care pot fi motivați în sensul atragerii în sectoare ale administrației.
- Trebuie îmbunătățit fluxul informațiilor între tineri și organizațiile, instituțiile cu activitate de tineret, precum și cu sectorul civil. În accelerarea acestui proces, conducerea și aparatul de specialitate al Consiliului Județean poate juca un rol important.

Sănătatea publică

Suștinerea dezvoltării sănătății fizice și mintale a tinerilor este un obiectiv principal al societății și, totodată o sarcină complexă, ce presupune activitatea coordonată a mai multor instituții și grupuri specializate.

Sănătatea nu înseamnă doar lipsa bolilor, ci existența bunăstării fizice, sociale și siguranța socială, factori, ce sunt determinați de situația economică, socială și accesul la serviciile învățământului și instituțiilor de sănătate.

În primul rând trebuie să amintim importanța protecției sănătății. În această activitate joacă un rol important medicii pediatri, infirmierele, societatea cadrelor didactice, precum și părinții. Prevenirea bolilor și protecția sănătății presupune elaborarea unor programe eficiente de dezvoltare a sănătății, ceea ce începe cu educarea copiilor și implantarea cunoștințelor elementare referitoare la un mod sănătos de viață, și la importanța protecției sănătății. Această educație nu este o

problemă locală, ci una centrală. Organismele centrale au sarcina de a asigura cadrul material și personal necesare derulării acestei activități, iar organismele locale trebuie să asigure coordonarea acestor activități, având în vedere specificul locului unde se desfășoară acesta.

Majoritatea deceselor în cazul sugarilor intervine din cauza nașterilor premature sau în cazul sugarilor născuți cu deficiențe grave.

Tabel nr. 18.

Evoluția numărului persoanelor decedate, cu vârsta sub 1 an, în perioada 2002-2007

Județul Harghita	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Total număr	42	50	56	47	45	40

Bolile căilor respiratorii, alergiile și bolile interne sunt dominante în zona noastră.

Serviciile medicale în școli:

Consiliul Județean Harghita trebuie să-și asume sarcina de a îmbunătăți condițiile de trai ale persoanelor cu nevoi speciale. Trebuie să se pună accent pe educarea copiilor cu handicap, sarcină, ce dincolo de concepții, trebuie să conțină obiective concrete și modalități de realizare a acestora, prin implicarea diferitelor instituții și grupuri specializate în domeniu, și coordonarea colaborării între aceste organisme.

Integrarea în societate a persoanelor cu handicap, în vederea evitării segregării lor, trebuie începută la vârsta cea mai fragedă. Procesul de integrare trebuie să aibă în vedere:

- dezvoltarea educației în sistem integrat, chiar la nivelul creșelor și al grădinițelor;
- înființarea unui sistem de asistență financiară, în vederea îmbunătățirii activității de protecție a sănătății copiilor și prevenire a bolilor;
- elaborarea unui program de asistență cu măsuri alternative, ceea ce trebuie să conțină mai multe etape: depistarea, integrarea și reabilitarea.

O primă problemă a procesului de integrare este educația copiilor cu handicap într-o formă integrată, sistem ce are în vedere prevenirea agravării situației lor. Atât școlile, cât și grădinițele cu regim normal trebuie să-și deschidă porțile în fața copiilor cu handicap, care sunt capabili să învețe împreună cu ceilalți copii, și au șansa de a se integra în societate.

O altă problemă ar fi cea a transportului public, care trebuie modernizat, în vederea facilitării transportului acestor persoane.

Nu este de suficientă o simplă educare în spiritul unui mod sănătos de viață, trebuie să se pună accent și pe prevenirea comportamentului deviant. Prevenirea acestor fenomene, ca și celelalte probleme sociale ale tinerilor, presupun o strânsă colaborare între instituțiile de învățământ, de sănătate, organizații civile, organizații religioase precum și cu poliția.

Deși numărul consumatorilor de droguri în județul nostru nu este ridicat în comparație cu media pe țară, acest număr este totuși într-o creștere continuă, și paralel crește delictvența. Experiența țărilor vecine arată că tendința de creștere ne poate duce în situația în care o treime dintre liceeni să „facă cunoștință” cu drogurile.

Statisticile arată că în țara noastră este în creștere numărul elevilor fumători chiar din școlile generale, iar în licee fumatul devine un obicei. Influențele negative din familiile de fumători și mai târziu ale colegilor determină aceste obiceiuri ale copiilor. Pe de altă parte, copiii din această categorie de vârstă sunt foarte receptivi la informațiile referitoare la efectele nocive ale tutunului, alcoolului și ale drogurilor.

Este alarmantă situația consumului de alcool în rândul tinerilor din județul nostru. Prin comportamentul lor, ei imită exemplul părinților: la mesele festive, la sărbătorile din familie consumul de alcool este prezent. În medie, în jurul vârstei de 12-14 ani, tinerii fac cunoștință cu tutunul și alcoolul.

Pasiunea tinerilor față de jocurile electronice este ținută în frâu doar de resursele financiare limitate. În afară de faptul că, aceste vicii duc la deviații de comportament al tinerilor, în foarte multe cazuri sunt cauzele unor delictе, acești tineri fiind într-o continuă căutare de resurse financiare. Este caracteristic acestei generații comportamentul agresiv, iar copiii încep comiterea faptelor ilegale la vârste din ce în ce mai fragede. Prevenirea delictvenței juvenile ar consta în reacția promptă la diferitele forme de comportament, care prevestește apariția în viitor a deviațiilor de comportament și în administrarea acestor probleme.

Este foarte ridicat numărul faptelor comise de tinerii din categoria de 16-18 ani, care nu au un scop în viață, și sunt inaccesibili grupurilor de prevenire a delictvenței juvenile, deoarece nu aparțin unei comunități bine definite (familii ori școli). Apropierea de acești tineri în vederea reabilitării lor, se poate realiza doar prin sfera socială, centre de ocupare a forței de muncă, organizații civile și cele religioase precum și poliția.

Sarcini:

- echilibrarea situației în sistemul sănătății copiilor și al tinerilor;
- accent deosebit pe rezolvarea problemelor persoanelor defavorizate sau cu handicap;
- asocierea organizațiilor civile și religioase și a altor instituții, în vederea elaborării Strategiei Județene Antidrog;
- activitatea de prevenire se poate realiza cel mai eficient în cadrul instituțiilor de învățământ;
- solicitarea sprijinului acestor instituții în vederea introducerii în planul de învățământ a cunoștințelor necesare prevenirii acestor probleme;
- elaborarea unor programe specializate, asigurarea unor condiții materiale necesare asistenței și protecției copiilor defavorizați;
- administrațiile publice locale și comunitățile locale trebuie să evidențieze factorii negativi și să asigure elaborarea unor strategii de dezvoltare a sănătății, și asistența socială în școli;
- colaborarea între instituțiile de învățământ, sănătate, de protecție a copilului și coordonarea activității lor;

- editarea anuală a unor broșuri, cu informațiile referitoare la centrele de asistență și punctele de întrajutorare;
- elaborarea unor programe de recreație, ca alternativă la comiterea infracțiunilor;

Consiliul Județean Harghita, prin programele sale de asistență, trebuie să aibă în vedere nevoile asociațiilor civile, organizațiilor de tineret și de copii, activitatea cluburilor de tineret, și numai astfel se poate ajunge la stoparea infracționalității juvenile.

În momentul de față, există programe și campanii de informare și prevenire organizate de Direcția de Sănătate Publică Harghita, care vizează o îmbunătățire a nivelului de trai în rândul tinerilor, având următoarele obiective:

1. „Adolescenții renunță la fumat”

Scopurile competiției:

- să motiveze elevii să rămână nefumători și să descurajeze experimentarea consumului de tutun;
- să-i determine pe adolescenții care sunt deja fumători să renunțe la fumat;
- să educe adolescenții, precum și mediul lor familial și școlar în privința consecințelor fumatului asupra sănătății lor și a celor din jur.

2. Campanie de IEC (informare-educare-comunicare) pentru formarea de comportamente responsabile sau schimbarea comportamentelor la risc:

Scopuri:

- promovarea unei alimentații sănătoase, reducerea consumului de sare
- promovarea activității fizice
- combaterea obezității la copii – acțiuni de informare și distribuire a pliantelor privind stilul de viață sănătos etc

3. Campanie de IEC cu privire la mijloacele de prevenire a cancerului de sân

Scopuri:

- editarea și distribuirea de materiale informative cu accent pe importanța prevenirii prin autoexaminare, precum și prezentarea prin imagini a pașilor ce trebuie respectați de fiecare femeie;

4. Campanie de IEC pentru combaterea consumului de droguri și anti-stigmă

5. Transmiterea informațiilor privind prevenirea infecției HIV/SIDA

6. Campanie împotriva discriminării persoanelor infectate cu HIV/SIDA (precum și alte boli de ex. tuberculoza) etc.

Recomandările strategice ale **Centrului de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog Harghita** în domeniul prevenirii consumului și reducerea cererii de droguri în rândul tinerilor, sunt următoarele:

- Realizarea unei cercetări privind situația tineretului în județul Harghita având ca și componentă un studiu privind prevalența consumului de alcool, tutun și droguri în rândul tinerilor și cunoștințele acestora legate de consumul de alcool, tutun și droguri în scopul identificării factorilor și zonelor de risc;
- Dezvoltarea de către Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Harghita, în parteneriat cu structurile locale responsabile de implementarea politicilor de tineret la nivelul județului Harghita și organizațiile

neguvernamentale de tineret din județ, de manifestări artistice, tehnice și sportive, care să promoveze un stil de viață sănătos, fără alcool, tutun și droguri;

- Desfășurarea de programe alternative de petrecere a timpului liber în scopul prevenirii consumului și reducerii cererii de droguri și promovării unui stil de viață sănătos prin intermediul Centrelor de Tineret;
- Derularea de către autoritățile locale responsabile de implementarea politicilor de tineret la nivelul județului Harghita și organizațiile neguvernamentale de tineret din județ, în colaborare Centrul de Prevenire Evaluare și Consiliere Antidrog Harghita, de programe de informare și consiliere privind consecințele consumului de alcool, tutun și droguri în rândul tinerilor;
- Formarea și instruirea unei rețele de suport comunitar formată din voluntari ce activează în cadrul organizațiilor neguvernamentale de tineret din județul Harghita în scopul dezvoltării de proiecte și acțiuni locale, care să vizeze prevenirea consumului și reducerea cererii de droguri și promovarea unui stil de viață sănătos;
- Desfășurarea anuală de către Centrele de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog în colaborare cu autoritățile locale și organizațiile neguvernamentale de tineret din mediul urban și rural din județul Harghita de campanii, proiecte și acțiuni adresate tinerilor pentru Marcarea Zilei Mondiale fără Tutun, Zilei Naționale fără Tutun, Zilei Mondiale de luptă împotriva traficului și consumului ilicit de droguri;
- Alocarea, de către autoritățile locale responsabile de dezvoltarea politicilor de tineret la nivelul Județului Harghita, de resurse financiare pentru finanțarea proiectelor de prevenire a consumului și reducere a cererii de droguri, derulate de organizațiile neguvernamentale, instituțiile de învățământ, culte religioase și alți actori sociali implicați în desfășurarea de activități de și pentru tineret;

Activități de sport și recreere

Activitățile sportive, cele școlare și extrașcolare trebuie să fie probleme primordiale ale tineretului și ale societății în general. În introducere analizăm activitățile sportive ce se desfășoară în cadrul instituțiilor de învățământ ori în cadrul Direcției Județene de Tineret și Sport. Consiliul Județean Harghita și consiliile locale pot susține aceste activități, dar nu au competența de a le îndruma.

Nivelul de performanță al sportului școlar este determinat de factori personali, infrastructurali și financiar.

În județul nostru dotarea cu antrenori și profesori calificați este satisfăcătoare, însă din considerente materiale sunt din ce în ce mai mulți cei care abandonează învățământul. Doar entuziasmul este factorul ce îi mobilizează în pregătirea tinerilor în vederea participării la concursuri zonale și județene și în organizarea acestor evenimente sportive. Pe termen lung, fără nici o remunerație materială își pierd și ei entuziasmul, și renunță la activitățile privind pregătirea copiilor în afara orelor din programul de învățământ. Ar fi de indicat, ca anual, profesorii de educație fizică și sport cu rezultate proeminente să fie recompensați prin premii, pentru aportul adus la dezvoltarea sportului județean.

Infrastructura este asigurată doar în cazul sporturilor de iarnă, condițiile oferite sporturilor de vară sunt mult mai modeste. Numărul sălilor de sport, halelor de sport,

bazinelor de înot și a terenurilor de sport este foarte redus în județul nostru, iar nici cele existente nu corespund standardelor, iar renovarea și modernizarea lor ar presupune eforturi financiare foarte mari.

La întrebările noastre, specialiștii în domeniul sportului s-au declarat mulțumiți de atitudinea tinerilor față de sport. Tinerii recunosc efectele benefice ale sportului, în licee băieții practicând mai mult fotbalul, baschetul, culturismul, iar fetele, gimnastica și aerobicul. Este foarte trist însă, că sunt din ce în ce mai multe instituții de învățământ, care înlătură sportul din activitatea lor. Prestigiul sportului este în scădere, iar acest fapt se datorează atitudinii părinților față de aceste activități.

Sportul de performanță, în zilele noastre nu înseamnă și „performanță materială”, ceea ce face ca mulți dintre sportivii talentați, la un moment dat să renunțe la pregătiri. Din cauze financiare este în scădere și numărul concursurilor zonale și județene, care constituie baza sportului de masă.

Prin îmbunătățirea activității de coordonare din domeniul concursurilor sportive, ar fi posibilă înlăturarea unor factori negativi. Asigurarea condițiilor materiale, implicarea mai multor participanți și organizatori ar constitui premisele succesului în organizarea concursurilor sportive. Mijloacele Direcției Județene de Tineret și Sport și instituțiilor școlare sunt insuficiente pentru realizarea reformei în domeniul sportului școlar, motiv pentru care este indispensabilă implicarea în susținerea acestor activități oconsiliul județean și consiliile locale.

Lipsa mijloacelor financiare, a infrastructurii și lipsa de interes fac, ca sportul de recreație să fie dezavantajat. Deși se cunosc efectele benefice ale sportului, nu crește numărul acelor persoane care practică sportul. În timp ce barurile, discotecile și cafenelele de internet sunt aglomerate, sălile de sport sunt părăsite în week-end.

Pentru o schimbare de mentalitate a maselor ar fi necesară schimbarea modului de viață, a obiceiurilor alimentare, creșterea venituri, deoarece sportul presupune serioase sacrificii materiale. Acești factori însă, nu pot fi influențați de nici un demers al administrațiilor publice județene sau locale. Singura soluție de susținere a activităților sportive din partea acestor organisme, ar fi implicarea în activitățile de organizare a unor evenimente de masă, și oferirea unor posibilități organizatorilor acestor evenimente de a obține finanțări din diferite surse.

Sarcini :

- prin implicarea celor interesați, trebuie să se realizeze concepția de dezvoltare a domeniului sportului, o concepție care să aibă în vedere problemele și soluțiile referitoare la acest domeniu;
- înființarea unui sistem de finanțare la nivel județean;
- coordonarea activităților de organizare ale organizațiilor de tineret, și susținerea lor.

În conformitate cu Strategia Generală de organizare și dezvoltare a activității de educație fizică și sport din România pentru perioada 2005 – 2008, se pot evidenția unele obiective generale care trebuie luate în considerare pe plan județean și local.

Scopul strategiei este asigurarea cadrului dezvoltării continue, a organizării și funcționării performante a sistemului național de educație fizică și sport din România. În vederea realizării acestui scop se va urmări îndeplinirea următoarelor obiective:

1. Dezvoltarea și armonizarea relațiilor de colaborare și parteneriat între unitățile de administrație publică, unitățile educaționale, precum și organizațiile cu activitate în sportul de performanță sau sportul recreațional;
2. Creșterea nivelului de educație, de socializare și a stării de sănătate a tuturor cetățenilor (copii, tineri, adulți, vârstnici și persoane cu handicap) prin practicarea exercițiilor fizice și a sportului în cadrul activităților de educație fizică și sport;
3. Dezvoltarea și perfecționarea organizării și funcționării sistemului județean de educație fizică și sport;
4. Ameliorarea potențialului psiho - biometric și intelectual al populației tinere prin dezvoltarea activităților de educație fizică școlară, universitară, militară și profesională;
5. Dezvoltarea activităților sportive școlare și universitare, în cadrul asociațiilor sportive școlare și universitare, precum și în unitățile și instituțiile în care este organizat învățământul sportiv integrat și suplimentar;
6. Dezvoltarea activităților din cadrul programului „Sportul pentru toți” la nivel național, regional și local. Elaborarea unor programe speciale pentru dezvoltarea activităților sportive în mediul rural, în corelație cu programele naționale de dezvoltare rurală;
7. Dezvoltarea sportului de performanță;
8. Formarea și perfecționarea resurselor umane din domeniu;
9. Creșterea contribuției cercetării științifice și medicinei sportive în susținerea domeniului;
10. Creșterea eficienței utilizării fondurilor publice în finanțarea programelor sportive;
11. Modernizarea bazei materiale sportive existente, construirea unor baze sportive pentru agrement și a unor noi baze sportive în scopul asigurării condițiilor pentru pregătirea sportivilor și organizarea de competiții naționale și internaționale oficiale. Organizarea Registrului Bazelor Sportive;
12. Promovarea valorilor cultural-educative ale sportului și educației fizice, a spiritului de toleranță și fair-play;

Măsurile necesare în scopul eficientizării educației sportive, a colaborărilor în domeniu și dezvoltarea unei culturi de menținere a stilului de viață sănătos :

- Continuarea procesului de descentralizare și întarire a parteneriatului dintre autoritățile administrației publice centrale și autoritățile administrației publice locale cu organizațiile sportive neguvernamentale constituite în structuri sportive, persoane juridice de drept privat.
- Sporirea autonomiei și răspunderii asociațiilor și cluburilor sportive, îndeplinirea obiectivelor strategice ale activității de educație fizică și sport.
- Continuarea și accentuarea procesului de constituire a asociațiilor sportive școlare și universitare, a căror activitate este coordonată de Federația Sportului Școlar respectiv de Federația Sportului Universitar.
- Sporirea răspunderii unităților de învățământ și a unităților în care este organizat învățământul sportiv integrat și suplimentar, a federațiilor

sportului școlar și universitar, a asociațiilor sportive școlare și universitare pentru îndeplinirea obiectivelor strategice ale activității de educație fizică și sport.

Rolul tinerilor în protecția mediului și a resurselor naturale

Baza unei societăți eco-conștiente, constă în educarea ecologică a tineretului. Tinerii sunt categoria cea mai sensibilă la problemele de mediu, dar și cei mai capabili să găsească soluțiile adecvate. Organizațiile de tineret pot avea rolul de a identifica și a soluționa problemele de mediu și problemele privind protecția naturii.

Cu trecerea timpului, aspectele privind protecția mediului au fost conștientizate și multe organizații au inclus în statutul lor această activitate, dar numărul organizațiilor de tineret, care se ocupă efectiv de această tematică este încă redus.

Rolul acestor organizații în procesul de educare ecologică este foarte important, deoarece ele cunosc comunitatea locală și pot să includă în paleta evenimentelor localității, elementele de bază al educației ecologice.

Schimbarea mentalității este esențială: educarea ecologică nu constă numai în acțiuni de colectare a deșeurilor menajere. Trebuie schimbată concepția negativă, cu exemple educative pozitive: tinerii trebuie să cunoască frumusețile, valorile naturale, și să fie conștienți despre faptul că protecția și conservarea acestor valori depind și de ei.

Accentul trebuie pus asupra importanței prevenirii, care în viitorul apropiat va genera economii substanțiale.

Excursiile în natură pot oferi tinerilor o alternativă, și prin influențarea corespunzătoare a intereselor lor poate constitui un ajutor în alegerea profesiei viitoare.

Cu toate că educația ecologică este obligatorie în țările cu educație civilizată, la nivel național aceasta nu figurează în pachetul didactic național, ca materie obligatorie.

În județul Harghita cadrele didactice în specialități, precum biologie, geografie, fizică, chimie, profesori de educație fizică, dar și specialiștii, voluntarii asociațiilor de protecția mediului organizează cursuri opționale de educație ecologică, la care participarea celor interesați este semnificativă.

Este deosebit de importantă includerea materiei educație ecologică în pachetul didactic național.

Educația ecologică trebuie să fie corelată cu alte capitole ale strategiei, precum turismul, educația, sportul, deoarece există o strânsă legătură între ele și posibilitățile multiple de participare în diferite proiecte.

Efectele procesului de industrializare se manifestă și în județul nostru, un exemplu semnificativ fiind situația orașului Bălan, unde mai multe sute de hectare de pământ sunt folosite pentru activități miniere. Haldele de steril, depozitarea materialelor auxiliare a înghițit, de asemenea, terenuri agricole însemnate din raza administrativă al comunei Sândominic.

De-a lungul deceniilor, nivelul de poluare al râului Olt prezintă valori ridicate. Viețuitoarele, mai ales speciile de pești au ajuns în pragul dispariției. Un fenomen asemănător s-a manifestat și în cazul râurilor Mureș, Târnava, pe cursul superior al râului Olt, din cauza obiectivelor industriale de la Gheorgheni și Miercurea Ciuc.

În urma defrișărilor ilegale, vegetația forestieră din pădurile munților Gheorgheni, Ciuc și din munții Harghitei a dispărut simțitor, iar instituțiile statului abilitate în stoparea fenomenului, nu au făcut tot posibilul să rezolve această problemă.

În județul Harghita sunt inventariate 35 de arii protejate (2 sunt parcuri naționale), precum și 20 situri Natura 2000-Rețea ecologică europeană (din care 6 sunt arii de protecție specială avifaunistică, și 14 situri de importanță comunitară), constituind astfel unul din cele mai bogate regiuni al țării din punct de vedere al biodiversității.

În domeniul protecției naturii există cadru legislativ la nivel național cât și local, precum Legea nr. 5/2000, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național –Secțiunea a III-a, zone protejate, Hotărârea Guvernului nr.230/2003 privind delimitarea rezervației biosferei, parcurilor naționale și a parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora, Ordonanța de Urgență nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, Hotărârea Consiliului Județean Harghita nr. 162/2005 privind protecția valorilor naturale de pe teritoriul județului Harghita (cu modificările și completările ulterioare), document care prezintă situația celor 35 de arii protejate, lista florei și faunei ocrotite, precum și lista arborilor seculari, al izvoarelor de apă minerală, custozii ariilor protejate.

În anul 2008 s-a constituit Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, cu următoarele atribuții: atribuie administrarea ariilor naturale protejate, elaborează planurile de management și regulamentele ariilor naturale protejate care nu au administrație proprie sau custode, avizează planurile de management și regulamentele ariilor naturale protejate și propune aprobarea lor, evaluează anual îndeplinirea obligațiilor asumate de părți, propune programe de conservare, dezvoltă și actualizează bazele de date privind limitele ariilor naturale protejate, actualizează lista națională a ariilor protejate, sprijină din punct de vedere tehnic dezvoltarea de politici și strategii privind educația ecologică etc. Funcționarea acestui institut va contribui benefic la conștientizarea importanței protecției naturii și în rândul locuitorilor din județul Harghita.

În domeniul protecției naturii își desfășoară activitatea câteva organizații de tineret din județ, de ex. în Odorheiu Secuiesc, dar asociații de protecția mediului; de asemenea, microregiunile au incluse programe similare.

Trebuie menționată activitatea grupurilor de cercetași și a asociațiilor de turism, care din anii 1990 au pus bazele educației ecologice și au contribuit la protecția mediului înconjurător. Este importantă popularizarea acestor organizații și implicarea tinerilor în aceste acțiuni, întrucât contribuie la îmbogățirea cunoștințele lor practice și la petrecerea timpului liber în mod folositor.

Consiliul Județean Harghita a demarat în anul 2005 programul propriu de protecție a mediului, finanțând proiectele asociațiilor de protecția mediului din județ. Succesul programului se reflectă în indicatorii de participare, care cresc continuu de la an la an.

Este nevoie de organizarea de tabere tematice de vară și de cursuri în mediul natural pentru elevii claselor primare și secundare, care să le permită să își îmbogățească și pe perioada vacanței de vară cunoștințele cu informații din domeniu științelor naturii.

Organizarea de manifestărilor legate de protecția mediului, ca Ziua Pământului, Ziua plantelor și al apei, Ziua mondială a protecției mediului, Săptămâna mobilității etc., au contribuit la eco-conștientizarea tineretului.

Pentru soluționarea problemelor de mediu, a managementului deșeurilor, este nevoie de contribuții financiare însemnate, iar accesarea fondurilor Uniunii Europene în vederea punerii în practică a colectării selective și a refolosirii deșeurilor menajere este prioritară.

Se constată lipsa comunicării între asociațiile civile din regiune și a unui portal tematic. Comisiile de specialitate de la nivel județean nu consultă opiniile organizațiilor ecologice din regiune.

Momentan este în curs de realizare, prin grija compartimentului de protecția naturii al Consiliului Județean Harghita, un portal tematic, despre valorile patrimoniului natural al județului Harghita,.

Scopul programului „Nu ne trebuie gunoiul”, lansat recent de Consiliul Județean Harghita, este salubritizarea județului Harghita prin conștientizarea populației despre problematica deșeurilor, respectiv motivarea locuitorilor în gestionarea selectivă a deșeurilor.

Obiective:

- Informarea și conștientizarea populației, în special a tinerilor despre problematica deșeurilor, prin organizarea de cursuri tematice în școli, editarea de materiale informative privind gestionarea deșeurilor, atragerea atenției locuitorilor asupra colectării selective a deșeurilor, prezentând astfel modalități de prevenire a acumulării deșeurilor neselectate.

Descrierea succintă a programului:

Acest program are ca scop conștientizarea populației din județul Harghita în legătură cu problematica deșeurilor, respectiv motivarea locuitorilor pentru rezolvarea gestionării deficitare a deșeurilor și se va derula prin următoarele activități:

1. organizarea cursurilor tematice în 30 de școli din județul Harghita, cu scopul informării și conștientizării tinerilor din județul Harghita despre problematica deșeurilor;
2. editarea în 5000 de exemplare ale unor publicații în domeniul protecției mediului înconjurător cu scopul îmbunătățirii calității mediului, astfel: reciclarea deșeurilor; date privind firmele reciclatoare din județul Harghita; hârtia reciclată, etc.

Grupuri țintă:

Grupurile țintă ale Programului sunt:

- cca. 3000 tineri: studenții Universității Sapiientia și elevii școlilor din județul Harghita;
- populația adultă din județul Harghita

Prin organizarea cursurilor tematice și prin elaborarea publicațiilor informative populația județului Harghita va înțelege mai bine problematica deșeurilor și vor deveni mai motivați și mai activi în colectarea selectivă a deșeurilor.

Atribuții, propuneri:

- Instituțiile județene (Inspectoratul Școlar Județean Harghita, Direcția de specialitate a Consiliului Județean Harghita, Agenția pentru Protecția Mediului Harghita, Universitatea Sapiientia, Asociații civile) vor propune includerea materiei de educație ecologică în planul de învățământ național;
- Conducerea județelor înfrățite sau alți parteneri regionali (fie din partea Uniunii Europene) se vor implica în procesul de educație ecologică, prin susținerea programelor de acest gen sau prin găsirea potențialilor parteneri;
- Promovarea unui dialog eficient între forumurile competente privind dezvoltarea protecției mediului și al naturii;
- Crearea unui portal tematic la nivel de regiune, cu știri noi despre finanțări, potențialii parteneri, materiale didactice, etc.
- Invitarea reprezentanților organizațiilor de mediu la ședințele de specialitate al Consiliului Județean Harghita în cazul dezbaterilor pe probleme specifice de protecției a mediului;
- Asigurarea de locuri de muncă în cadrul primăriilor local pentru acei tineri specialiști pe probleme de mediu, care doresc să-și pună în practică în mediul rural cunoștințele dobândite, contribuind astfel la îmbunătățirea calității mediului înconjurător;
- Continuarea și creșterea nivelului de finanțare al programului județean de protecția mediului înconjurător;

Tineretul, în relația cu diferite culte religioase

În prezent, urmare secularizării cultele religioase au pierdut din participarea activă la viața oamenilor, mai ales în regiunile urbane. Acesta pare să fie o problemă globală. Dacă comparăm viața de azi cu viața din trecut, observăm că actualmente, viața de zi cu zi se derulează într-un ritm foarte alert, toată lumea se străduiește să țină ritmul și să nu rămână în urmă (ne referim nu numai la informații și tehnici aplicate, ci și la stilul de viață.)

Acest „nou” stil de viață prezintă avantaje și dezavantaje. Ca dezavantaj, contribuie la apărarea secularismului, deoarece oamenii nu mai au timp pentru lucruri bisericesti. Dar cel mai important dezavantaj al acestui stil de viață este că oameni

pierd valorile religioase, pierzându-și moralitatea, solidaritatea, empatia și bucuria pentru „miracole mici ale vieții”.

Cei mai afectați de aceste tendințe sociale sunt tinerii. În formarea omului, perioada cea mai importantă este copilăria, când se formează personalitatea. Prin urmare, tinerii sunt foarte sensibili și predispuși a prelua modalități și stiluri de viață care țin de comunitatea din care fac parte.

În cadrul acestor tendințe trebuie să analizăm și rolul cultelor religioase. În județul Harghita marea majoritate a cultelor religioase sunt creștine, astfel putem vorbi despre valorile creștine ca un aspect comun: solidaritate, empatie, iubirea față de ceilalți oameni, ajutoarea pe cei nevoiași, etc.

Rolul cultelor religioase este promovarea și învățarea acestor valori creștine de către tineri, pentru a deveni oameni mai responsabili și respectați în societatea creștină.

După definirea prealabilă a rolului principal al religiei putem vorbi despre relația tinerilor cu religia prin prisma unor aspecte mai practice. Întrunirile organizate pe tema rolului cultelor religioase, la care au participat tineri, preoții, profesori de religie, studenți au relevat următoarele:

- Tinerii s-au îndepărtat de religie, cei care nu au experimentat contactul cu divinitatea, nu simt nevoia cunoașterii acestui sentiment;
- Tinerii leagă în mod direct cultul religios de persoana preotului, care este supus greșelilor omenești (După opinia unui participant: „oamenii trebuie să înțeleagă că cultul religios nu e numai preotul, ci toți oamenii care sunt membrii acestui cult”);
- Mulți tineri participă la ceremonialul slujbelor religioase, doar pentru că sunt obligați de părinți, sau, pur și simplu, pentru că sunt așa s-au obișnuit, nu pentru că resimt nevoia;
- Pe lângă tinerii cu viața religioasă exterioară¹, o categorie importantă include pe cei ce simt nevoia de a înțelege scopul obiceiurilor religioase, fiind animați de sentimentele profunde. În ceea ce îi privește pe aceștia, problema este că nu totdeauna găsesc un duhovnic care să îi poată îndruma în mod pozitiv, pentru a practica religia mai profund, înțelegând în mod real scopul și valoarea acesteia;

¹ mod de a practica religia din obișnuință , fără sentimente profunde

- Se observă că, în principiu, tinerii sunt deschiși a experiența viața religioasă profundă, dar întâmpină adesea obstacole care îi abat de la această motivație. Între aceste obstacole amintim avalanșa de informații cu care tinerii se întâlnesc zi de zi; se pierd în multitudinea de informații și nu mai disting chemarea divinității. Apare, de asemenea, printre obstacole și marea varietate de modele și idoli dintre care tinerii pot alege, ritmul alert al vieții de fiecare zi, creșterea nevoilor materiale, reducerea timpului acordat celorlalți semeni, și scăderea valorilor omenești față de valori materiale.

Pentru a se alinia tendințelor actuale, cultele religioase trebuie să analizeze situația și să ia măsuri pentru combaterea efectelor secularizării, ca să păstreze valorile creștine, care sunt foarte importante pentru funcționarea viabilă a societății.

- Preoții trebuie să fie pregătiți în instituții de teologie, pentru a fi în măsură a călăuzi sufletele tinerilor;
- Tinerii trebuie să se implice în viața parohiei, prin însușirea și asumarea sarcinilor;
- Cultele religioase ar trebui să se implice în organizarea diferitelor evenimente pentru tineri;
- Înființarea unui grup de preoți care se preocupă de păstoria tinerilor și de organizarea de programe spirituale pentru reprezentanții asociațiilor de tineret;
- Asigurarea unor întâlniri, eventual pe comune, în care reprezentanții tinerilor să poată conversa cu reprezentanții bisericii;
- Cu ocazia schimburilor de experiență, a evenimentelor de tineret, a întâlnirilor, ar trebui intercalate și programe religioase.
- Conștientizarea persoanelor active în viața publică de importanța valorilor creștine.
- Înființarea unei organizații a tinerilor interesați de religie la nivel județean, ai cărei membri să se întâlnească trimestrial.
- Reprezentanții bisericilor să aibă în prim plan educarea tinerilor ca oameni conștiincioși, purtători ai valorilor creștine, sensibili ca problematicile sociale;
- Cultele religioase trebuie să fie deschise la inițiativele venite din partea tinerilor;

- Cultele religioase trebuie să folosească metode de informare adaptate zilelor noastre, pentru a distinge informațiile cu specific religios din avalanșa de informații cu care tinerii sunt asaltați;

După opinia unui preot: „Viitorul cultelor religioase stă în grupările mici, în care tinerii pot experiența viața creștină mai adânc. Totuși e foarte important ca aceste grupuri să fie deschise către noii veniți. Pentru funcționarea acestor grupări e importantă și personalitatea preotului. Astfel preotul care lucrează cu tineri trebuie să fie bine ales, pentru că un preot care nu poate lucra cu tineri poate distruge aceste grupări.”

Aspecte culturale ale vieții tinerilor

Din perspectiva educației culturale a tinerilor, s-au formulat sugestii și inițiative din partea instituțiilor culturale și a centrelor culturale județene. Un aspect comun sesizat a fost necesitatea creșterii exigențelor culturale ale tinerilor, atât a celor din sistemul educațional formal, cât și a celor deja implicați pe piața forței de muncă.

Trebuie remarcat faptul că, în momentul de față, oferta culturală județeană adresată diverselor categorii de vârstă, este destul de diversă, dar este concentrată mai ales în localitățile urbane majore din județ. În acest sens, o prioritate pentru viitor ar fi atragerea performanțelor și evenimentelor culturale și în mediul rural, precum și sporirea inițiativelor în acest sens. Sugestiile formulate de reprezentanții instituțiilor culturale au fost următoarele:

- Inițierea și organizarea de cursuri de formare și recreere, sub îndrumarea unor artiști, experți, în baza domeniilor de interes;
- Organizarea de concerte și audiții în diferite locații din județ, pentru promovarea tinerilor artiști locali;
- Evenimente de informare și diseminare destinate însușirii cunoștințelor istorice, geografice, care pot fi utilizate și ca potențial turistic;
- Colaborare între organizații de tineret, prin tabere de schimb, schimb de experiență, programe comune, etc.
- Organizarea taberelor și excursiilor de promovare a valorilor geografice, istorice și culturale ale județului
- Asigurarea participării active a tinerilor în evenimentele locale

Tot ca o prioritate de viitor se vedește diseminarea programelor și evenimentelor de educație culturală a tinerilor, dezbateri care trebuie sprijinite în mod accentuat.

VI. Bilanțul analizei asupra problemelor, a punctelor forte, a oportunităților și pericolelor existente – Analiza SWOT

Puncte forte	<p>Demografie</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Evoluție pozitivă a numărului tinerilor înscriși în învățământul superior;▪ Creșterea vârstei medii a populației;▪ Proporția persoanelor sub 15 ani este mai ridicată în mediul urban, decât cel rural, orașele fiind adevărați poli de creștere în dezvoltarea regională; <p>Forța de muncă</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Există inițiative care vizează scăderea ratei migrației în rândul tinerilor;▪ Apartenența tinerilor la organizații non-guvernamentale contribuie la creșterea implicării lor în activități în favoarea comunității; <p>Servicii sociale</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Existența centrelor de plasament de tip familial, în locul marilor case de copii;▪ Restructurarea centrelor care ocrotesc copii cu deficiențe;▪ Înființarea centrului de consiliere pentru copii abuzați, neglijați sau exploatați; <p>Educație publică</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Rețea coerentă de coordonare a activităților educative;▪ Diversificarea proiectelor specializate în activități educative extrașcolare;▪ Existența proiectelor specializate în educația interculturală, ecologică;▪ Stabilirea rețelelor de parteneriat între entitățile educaționale și familia, comunitatea, autoritățile locale; <p>Aspecte culturale</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Existența centrelor culturale cu activități și programe diverse, destinate unui grup-țintă variat; <p>Programe de sprijinire a tinerilor</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Tendință de creștere a sumelor alocate în sprijinul tinerilor;▪ Program de finanțare a telecentrelor, cu fonduri alocate în creștere în perioada 2003-2008;▪ Existența unui program de sprijinire a persoanelor cu handicap, care are ca obiectiv incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, din toate categoriile de vârstă;▪ Nivelul de organizare a tineretului din județ este considerabil prin comparație cu indicii pe plan național;▪ Existența unei filiale a rețelei de birou Agora, având funcția de informare a tinerilor, cât și de stabilirea unor parteneriate între tinerii din diferite regiuni <p>Sănătate publică</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Organizarea campaniei Adolescenții renunță la fumat▪ Campanii și programe de informare, diseminare, organizate în parteneriat cu Direcția de Sănătate Publică Harghita
---------------------	--

Demografie

- Tendință de îmbătrânire în mediul rural din cauza izolării localităților și a slabei competențe economice în momentul de față;
- Scăderea ratei natalității la nivel județean;

Forța de muncă

- Tinerii sunt sortiți somajului în procent mai mare decât populația matură;
- Posibilitățile tinerilor de a deveni independenți sunt foarte limitate;
- Momentul dobândirii independenței financiare este plasat la o vârstă relativ târzie;
- Mai mult de 70% din tineri locuiesc la părinți;
- Gradul de mulțumire a tinerilor cu condițiile de locuire înregistrează una din cele mai scăzute valori;
- Dezavantajul debutanților față de cei cu experiență profesională;
- Angajare în străinătate;
- Școala, facultatea, locul de muncă nu mai au aceiași putere de integrare în societate;
- Tinerii reușesc să se adapteze într-o măsură mai mică la situația socio-economică actuală;
- Există tendințe de marginalizare ale zonelor rurale izolate, fără școală, greu accesibile și din această cauză trebuie luate măsuri pentru protejarea comunităților, a tinerilor din aceste zone;

Servicii sociale

- Lipsa fondurilor necesare îmbunătățirii infrastructurii specifice în cadrul serviciilor de protecție a copiilor.

Educație publică

- Lipsa de formare în inițierea, proiectarea, implementarea programelor educative;
- Programe școlare încărcate;
- Fonduri insuficiente pentru desfășurarea activităților educative școlare și extrașcolare;
- Interes scăzut pentru inițierea proiectelor de atragere a fondurilor extrabugetare;
- Grad relativ crescut al abandonului școlar;

Programe de sprijinire a tinerilor

- Munca de voluntariat în cadrul organizațiilor de tineret nu este stimulată și recunoscută suficient
- Tineretul trebuie stimulat și susținut în vederea participării la activitățile și viața publică la toate nivelurile;
- Este nevoie de formarea unei rețele de “specialiști în probleme de tineret” care să conducă și coordoneze activitatea organizațiilor de tineret;
- Consiliile locale trebuie stimulate în vederea înființării unor organizații independente care să se ocupe de problemele tineretului și să colaboreze permanent cu tineretul din localitatea respectivă ;

Sport-recreație

- Condițiile practicării sporturilor de vară sunt mult mai modeste decât a celor de iarnă;
- Număr redus al sălilor de sport și a terenurilor de sport echipate adecvat;
- Inexistența unor bazine de înot;
- Lipsa infrastructurii sporturilor de recreație;

Sănătate publică

- Numărul consumatorilor de droguri, a fumătorilor și a consumatorilor de alcool este în creștere pe nivel județean, în rândul tinerilor

Forța de muncă tânără

- Măsuri de corecție și consultare în carieră;

Servicii sociale

- Mediatizarea, informarea și sensibilizarea opiniei publice cu privire la activitatea în domeniul protecției copilului;
- Proiectul firmei Brahms de organizare a cursurilor de formare profesională pentru tinerii din sistemul de protecție a copiilor;
- Lărgirea cadrului de colaborare cu ONG-uri ce activează în domeniul social;

Educație publică

- Implicarea organizațiilor guvernamentale și ONG-urilor în activitatea educativă;
- Programe educaționale pentru grupurile marginalizate;
- Organizarea campaniilor de informare în domeniul sănătății, consultații și analize profilactice în unități educaționale;
- Organizarea eficientă a transportului public pentru copii;
- Reducerea abandonului școlar în rândul grupurilor marginalizate de elevi prin programe inițiate de CJH, în parteneriat cu diferite instituții interesate;
- Inițierea unor programe de colaborare între instituții educaționale din alte țări – stabilirea cadrului pentru programe de schimb cu județele înfrățite;

Aspecte culturale

- Editarea unui calendar al evenimentelor culturale destinate tinerilor, pe plan județean și național;
- Realizarea unei baze de date publice privind ONG-urile cu activitate în sfera culturală, destinat tinerilor;
- Organizarea Zilelor Județene pentru Tineret;
- Incluziunea socială a tinerilor din localități periferice, izolate;
- Realizarea unor compartimente separate pentru cititorii tineri în bibliotecile județene;
- Amenajarea unor locații cu acces la internet
- Implicarea unor organizații de tineret în organizarea evenimentelor pe plan județean, ca parteneri
- Youth mapping

Programe de sprijinire a tinerilor

- La nivel județean, programul de tineret finanțează mai multe domenii: materiale promoționale, proiecte de dezvoltare și recreere, proiecte internaționale, numărul acestora fiind în creștere;
- Prevenirea marginalizării sociale prin diversificarea și creșterea fondurilor alocate inițiativelor locale sau județene;
- Înființarea de puncte de informare;
- Sprijinirea tinerilor agricultori în cadrul proiectelor PNDR;
- Inițierea unor campanii de informare pe probele de sănătate;
- Proiecte UE care sprijină inițiativele tinerilor;
- Realizarea unei baze de date centralizate despre realizările obținute cu ajutorul programelor și proiectelor derulate de organizațiile de tineret, care să cuprindă toate informațiile referitoare la documentația necesară, modul de finalizare, și alte informații de interes general despre aceste programe .

Sport-recreație

- Susținerea activităților și inițiativelor în sport prin programe de sprijinire la nivel județean
- Diversificarea activităților sportive în sistemul educațional, cât și cel de recreație
- Sprijinirea sporturilor de performanță, cu competențe reale pe plan județean

Pericole	<p>Demografie</p> <ul style="list-style-type: none">▪ În lipsa inițiativelor de dezvoltare a comunităților rurale, se va produce un fenomen accentuat de îmbătrânire a satelor; <p>Forța de muncă tânără</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Migrația tinerilor pentru salarii și condiții de muncă mai favorabile; <p>Servicii sociale</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Situația tinerilor care după terminarea studiilor părăsesc sistemul de protecție;▪ Există tendințe de marginalizare ale zonelor rurale izolate, fără școală, greu accesibile și din această cauză trebuie luate măsuri pentru protejarea comunităților, a tinerilor din aceste zone. <p>Educație publică</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Programe școlare încărcate▪ Creșterea cerințelor în domeniul cunoștințelor teoretice, în defavoarea celor practice▪ Calificare slabă a personalului didactic▪ Lipsa oportunităților de recreere și a activităților extrașcolare▪ Schimbarea continuă a legislației și a cerințelor în învățământ▪ Aspecte culturale▪ Lipsa măsurilor necesare pentru modernizarea infrastructurii și instituțiilor culturale
-----------------	--

VII. Priorități de dezvoltare: obiective operaționale, posibilități de realizare a acestora, plan de acțiune pentru elaborarea obiectivelor propuse

Obiective de dezvoltare	Grupuri țintă	Activități concrete	Parteneri de implementare	Posibilități de finanțare
Dezvoltarea activităților de teleworking, pe baza metodologiei din proiectul Telework, finanțat în cadrul POS DRU	<i>Tinerii din mediul rural</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elaborarea metodologiilor necesare 2. Adaptarea acestor condiții la necesitățile grupurilor-țintă 3. Analiză asupra eficienței acestei facilități 	AJOFM Harghita Consiliul Județean Harghita	POS DRU-proiect inițiat și finanțat în cadrul POS DRU
Scăderea nivelului de abandonare a sistemului educațional, în rândul elevilor aflați în situații dezavantajate	<i>Copii aflați în situații dezavantajate, având în vedere atât copii înregistrați, cât și pe cei neînregistrați în sistemul educațional</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pentru copii neînregistrați în sistemul educațional – trebuie rezolvată problema înregistrării și introducerii în sistemul educațional 2. Acțiuni de conștientizare și sensibilizare 	Inspectoratul Școlar Județean Harghita, Autoritățile administrative publice locale, Autoritatea de înregistrare a persoanelor Sistemul sanitar – medici de familie, spitale Comunitatea	<ul style="list-style-type: none"> - fonduri naționale - fonduri internaționale - fonduri și resurse proprii
Promovarea inițiativelor destinate sprijinirii tinerilor, în format web, accesibil oricând – youth mapping	<i>Tineri din localitățile rurale și urbane</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Editarea unei pagini web pentru informarea tinerilor asupra celor mai importante informații privind aspecte cotidiene, sociale, economice, etc. 2. Colectarea informațiilor și obținerea acordurilor de promovare a informațiilor 3. Editarea unei broșuri informative cu scopul identificării posibilităților turistice destinate tinerilor 	CJH CJH	POR 5.3
Promovarea stilului de viață sănătos în rândul tinerilor	<i>Campanii de promovare anti/fumat, anti-drog</i>	<p>Campanii de informare</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studiu privind prevalența consumului de alcool, tutun și droguri în rândul tinerilor și cunoștințele 	Direcția de Sănătate Publică Harghita Inspectoratul Județean Școlar	

		<p>acestora legate de consumul de alcool, tutun și droguri în scopul identificării factorilor și zonelor de risc.</p> <p>2. Activități de timp liber (manifestări artistice, tehnice și sportive), care să promoveze un stil de viață sănătos, fără alcool, tutun și droguri.</p> <p>3. Programe de informare și consiliere privind consecințele consumului de alcool, tutun și droguri în rândul tinerilor.</p> <p>4. Formarea și instruirea unei rețele de suport comunitar formată din voluntari ce activează în cadrul organizațiilor neguvernamentale de tineret din județul Harghita în scopul dezvoltării de proiecte și acțiuni locale, care să vizeze prevenirea consumului și reducerea cererii de droguri și promovarea unui stil de viață sănătos.</p> <p>5. Campanii, proiecte și acțiuni adresate tinerilor pentru Marcarea Zilei Mondiale fără Tutun, Zilei Naționale fără Tutun, Zilei Mondiale de luptă împotriva traficului și consumului ilicit de droguri.</p> <p>6. Resurse financiare pentru finanțarea proiectelor de prevenire a consumului și reducerea a cererii de droguri, derulate de organizațiile neguvernamentale, instituțiile de învățământ, culte religioase și alți actori sociali implicați în desfășurarea de</p>	<p>Harghita</p> <p>Centrul Antidrog</p> <p>Centru de Prevenire</p> <p>Centrul de Prevenire, ONG-uri</p> <p>Centru, ONG-uri</p> <p>ONG-uri, instituții de învățământ, APL</p>	
--	--	---	--	--

		activități de și pentru tineret.		
Scăderea marginalizării persoanelor cu dizabilități	<i>Tinerii cu dizabilități aflați în sistemul de protecție DGASPC</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Extinderea Serviciului Locuințe protejate pentru tinerii cu dizabilități. 2. Colaborarea cu AJOFM pentru sprijinirea tinerilor, în vederea inserției profesionale a acestora 3. Mediatizarea târgurilor locurilor de muncă organizate pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție. 4. Încheierea de protocoale de colaborare cu ONG-urile care furnizează servicii sociale, persoanelor cu handicap din județ 5. Participarea la acțiuni care vizează sensibilizarea opiniei publice, în vederea unei mai bune integrări a persoanelor 6. Implicarea tinerilor cu dizabilități în viața publică: Continuarea programului „Înger Păzitor” având ca scop organizarea evenimentelor pentru tineri cu handicap cu implicarea tinerilor „sănătoși”, pentru a crește toleranța în rândul tinerilor. 	<p>ONG-uri</p> <p>ONG-uri</p> <p>AJOFM Harghita</p> <p>AJOFM Harghita</p> <p>Direcția Județeană pentru Tineret Harghita,</p> <p>Caritas - Filiala M-Ciuc, Consiliul Județean, Centru de Prevenire, Combatere, Consiliere Antidrog, ISJ, Fundația Hit es Feny, Centrul de plasament Sf Anna, Asociația Handicapaților, Lic. Catholic Segitő Mária, Consiliile Locale Căpâlnița, Vlăhița, Lueta, Fundația Gellért, Biblioteca Orășănească, Consiliul Consultativ al tinerilor Maghiari din Gheorgheni, Primăria Gheorgheni, Federatia Organizatiilor de Tineret din Regiunea Ciuc, Gheorgheni, si Odorheiul Secuiesc, Asociația ~ltthon Fiatalon~, Asociația Lia Wolter, Caritas, filiala Odorheiul Secuiesc</p>	<p>Din contribuția partenerilor.</p> <p>Prin proiecte</p>

		<p>7. Programul de colaborare cu structurile asociative ale persoanelor cu handicap din județul Harghita</p> <p>8. Informarea tinerilor despre posibilităților și viața tinerilor cu handicap, cu vizite la diferite asociații și instituții care au ca scop sprijinirea tinerilor cu handicap.</p>		
<p>Facilitarea accesului tinerilor pe piața forței de muncă prin programe de internship</p>	<p><i>Debutanți pe piața forței de muncă</i></p> <p><i>Tineri care vor să muncească sezonally</i></p> <p><i>Tineri șomeri</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizarea unor târguri a locurilor de muncă în cadrul universităților 2. Listarea și promovarea posibilităților de muncă half-time sau tip sezonally pentru tineri, prin youth mapping 3. Implicarea șomerilor tineri în sistemul formării și re-formării 4. Crearea unei baze de date cu caracter de analiză situațională, corelarea cererii cu oferta 5. Dezvoltarea de parteneriate 6. Activități de marketing: aceste activități sunt menite să: - coreleze cerințele pieței muncii cu oferta educațională, teoriei cu practica, cu accent pe latura practică, maximizarea aptitudinilor generale necesare pentru un tânăr profesionist, 	<p>IMM-uri</p> <p>Companii, firme mari</p> <p>CJH</p> <p>AJOFM</p>	<p>fonduri naționale</p> <p>fonduri internaționale</p> <p>fonduri și resurse proprii</p>

		<p>dezvoltarea posibilităților de trai acasă</p> <p>7. Dezvoltarea unui sistem stimulat și de recompensare pentru munca de voluntariat</p>		POS DRU
Sporirea inițiativelor comunitare prin programe de mentoring în localitățile rurale izolate	<i>Comunități rurale izolate</i>	<p>1. desemnarea unor persoane de contact și a responsabililor în cazul fiecărei localități</p> <p>2. Elaborarea unor programe de dezvoltare comunitară în aceste localități, prin coordonarea și sprijinul lor prin intermediul persoanelor desemnate</p>	<p>Consiliul Județean Harghita</p> <p>Consilii locale</p>	
Înființarea unor centre de zi sau tip colegiu în favoarea copiilor cu situații dezavantajate	<i>Copii cu dizabilități ușoare sau severe, mentale sau fizice</i>	<p>1. Înființare centru zi pentru copii cu nevoi speciale</p> <p>2. Înființarea grupurilor de zi cu program special, destinate copiilor cu dizabilități mentale sau autism</p> <p>3. Relansarea campaniei “O rază de speranță”, menită să ajute atât la strângerea de fonduri, jucării și obiecte pentru copiii defavorizați din zonele afectate de inundații cât și la acordarea de tabere gratuite pentru aceștia</p> <p>4. Copilul înainte de toate”, Organizarea unei campanii în scopul înființării centrelor de zi pentru copii cu probleme sociale</p>	<p>Inspectoratul Județean Școlar Harghita</p> <p>DGASPC</p> <p>ANT</p> <p>CJH</p>	Bugetul instituțiilor implicate în derularea proiectului
Îmbunătățirea posibilităților de recreație și practicare a sporturilor	<i>Tineri, școlari, studenți</i>	<p>1. Editarea unor broșuri informativ de diseminare a posibilităților de recreație – Ghid turistic pentru tineri...</p> <p>2. Investiții în realizarea unor săli de sport – program Construcție Săli de sport</p> <p>3. Program de construire</p>	<p>Consiliul Județean Harghita</p> <p>Compania Națională de Investiții</p>	Programe proprii al CJH, proiecte UE

	<p><i>Cluburile sportive de drept privat și asociațiile pe ramură de sport județene</i></p> <p><i>Asociații și fundații care își desfășoară activitatea în raza administrativ-teritorială a județului Harghita și în cadrul căreia funcționează sau vor să înființeze Telecentre.</i></p> <p><i>Tineri</i></p> <p><i>Grupul tinerilor</i></p> <p><i>Tineri școlari, studenți</i></p>	<p>a terenurilor de joacă</p> <p>4. Programul multianual de sprijinire a sportului</p> <p>5. Programul multianual a Telecentrelor</p> <p>6. Desfășurarea de programe alternative de petrecere a timpului liber în scopul prevenirii consumului și reducerii cererii de droguri și promovării unui stil de viață sănătos prin intermediul Centrelor de Tineret.</p> <p>7. Programe diversificate culturale destinate tinerilor și nu numai</p> <p>8. Programe în domeniul tineretului (școli de vară, tabere tematice</p> <p>9. Informarea și consilierea tinerilor- prin Centrele de tineret;</p> <p>10. Programe recreative și de divertisment- prin Casele de cultură ale Studenților și centrele de vacanță (tabere).</p>	<p>CJH, APL</p> <p>Consiliul Județean Harghita</p> <p>Centrul Antidrog</p> <p>Centre culturale județene, instituții culturale județene</p> <p>Școala Populară de artă</p> <p>Autoritatea Națională pentru Tineret, prin DJT</p> <p>DJT</p> <p>DJT</p>	
<p>Dezvoltarea posibilităților de formare în sistemul educațional formal și informal</p>	<p><i>Școlari implicați în sistemul educațional formal</i></p> <p><i>Tineri profesori</i></p> <p><i>Tineri</i></p>	<p>1. Plan de acțiune a îmbunătățirii calitative a sistemului educațional de formare formală și informală</p> <p>2. Strategie de optimizare a cerințelor pieței forței de muncă cu oferta educațională județeană</p> <p>3. Diseminarea programului de formare continuă și mobilitate cu sprijinul UE</p> <p>4. Promovarea unor programe UE de obținerea burselor pentru studii</p> <p>5. Dezvoltarea și derularea programelor</p>	<p>AJOFM</p> <p>CJH</p> <p>individual</p>	<p>Programul Comenius 2009</p> <p>Programul Erasmus 2009</p>

		7. Traininguri pentru tineri din județul Harghita - „Promovarea cumpărării conștiincioase” (îmbunătățirea relației dintre tineri și mediu, întărirea sferei civile)		
Organizarea programelor destinate tinerilor	<i>Tinerii educatori</i> <i>Tinerii între 18-30 de ani</i>	1. „Forumul pedagogilor tineri din județul Harghita”, Organizarea activității atât în cadrul orelor de predare, cât și în activitățile extrașcolare. 2. „Eurodyssee”, schimb de experiență al tinerilor	CSTIT	
	<i>Tineretului catolic</i> <i>Tinerii din județul Harghita</i> <i>Copii cu probleme sociale</i>	3. Organizarea „Zilei naționale a Tineretului” 4. Întâlnire la nivel național din regiunile și țările europene 5. Csürdögölő”, Asigurarea însușirii dansului popular pentru 3000 de copii 6. Programul de informare, consultanță și dezvoltare a relațiilor cu ONG-uri din județul Harghita - Parteneriatul public-privat, dezvoltarea relațiilor de parteneriat 7. Sprijinirea inițiativelor și activităților tinerilor prin intermediul ONG din județ - Program multianual de finanțare a activităților de tineret 8. Organizarea excursiilor promoționale pentru comunitățile de tineri din zone defavorizate	Diferite regiuni din Europa Consiliul Județean Harghita DJT CJH Asociația Salus Communis Consiliul județean Harghita CSTIT POS DRU, Youth in action	
Asigurarea posibilităților obținerii independenței financiare a tinerilor	<i>Tineri pe piața forței de muncă</i>	1. Programul ANL de repartizare locuințe pentru tineri 2. Posibilități de creditare	APL Guvern Instituții bancare	Fonduri naționale

		avantajoase pentru tineri căsătoriți		
Participare activă a tinerilor în procesele de dezvoltare județene	<i>Tineri din județul Harghita</i> <i>Organizații destinate tinerilor</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Convocarea forumurilor pentru tineri din localități urbane și rurale 2. Posibilitate de organizare a evenimentelor culturale și sociale, în parteneriat cu CJH 		
Creșterea implicării al tinerilor în viața religioasă	Tineri cu aspirații religioase	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizarea programe permanente special pentru tineri cu tematică religioasă, la diferite etnii religioase (parohii) 2. Mediatizarea acestor programe organizate special pentru tineri 3. Continuarea programelor existente organizate pentru tineri de ex. Întâlnirea Tinerilor Catolici la Șumuleu (CSIT) Întâlnirea Tinerilor Catolici de Rusalii (PIT) 4. Creșterea colaborării între episcopii prin crearea intermediilor de comunicare între ele. 5. Implicarea tinerilor în viața parohiei 	Episcopii bisericești Școlile din județ	Din bugetul episcopiiilor
Sprijinirea educației culturale a tinerilor	Cititori, elevi Copii, generația tânără Consiliile locale Organizațiile neguvernamentae parohii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Întâlniri pentru cititori și scriitori 2. Programe de prezentare a cărților 3. Tabere și programe pentru scriitori 4. Protejarea talentelor culturale 5. Sistem de servicii cultural-turism 	Editura Harghita Centrul Cultural și de Artă Lăzarea	
Responsabilizarea familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea propriilor copii	Familii, copii în situații defavorizate din cauza migrației forței de muncă	<ol style="list-style-type: none"> 1. Înființarea unor centre de zi pentru copii cu părinți plecați din localitate/țară 2. Realizarea unor 	Programe naționale	

		materiale informative privind efectele psihologice și alte consecințe produse de separarea temporară a copiilor de părinți aflați la muncă în străinătate	Programe naționale, fonduri și resurse proprii	
--	--	---	--	--

VIII. Concluzii

Prin intermediul studiului, autorii au analizat diferitele aspecte ale activității organizațiilor de tineret și ale tinerilor în general.

Reține atenția realitatea îngrijorătoare că politica de tineret în România este într-o fază incipientă, neavând structuri și grupuri specializate în domeniu, nici bază materială și juridică, elemente care sunt indispensabile în elaborarea unor politici și strategii pe termen mediu și lung.

Putem afirma, că județul nostru se află pe un loc fruntaș în ce privește problematica susținerii politicilor de tineret. Consiliul Județean Harghita și-a asumat politicile de tineret ca pe o prioritate, sens în care s-a străduit să asigure o bază materială sigură și solidă organizațiilor de tineret, ceea ce le-a înlesnit supraviețuirea și în condițiile epuizării resurselor guvernamentale române și ungare.

Un exemplu elocvent în acest sens este Organizația CSTIT, care beneficiind de resurse din partea Consiliului Județean Harghita și de la sponsori locali, a reușit să organizeze programe valoroase de larg interes în rândul tineretului.

Susținerea acestor organizații, și mai ales a organizațiilor de tineret din mediu rural, este foarte importantă, deoarece prin activitatea acestor entități, tinerii își pot însuși acele cunoștințe, care le sunt indispensabile în relațiile sociale și în viața de zi cu zi.

Chiar dacă, Consiliul Județean Harghita a realizat un progres important în domeniul politicilor de tineret, mai persistă multe probleme nerezolvate. Rezolvarea majorității acestor probleme presupune mari sacrificii financiare, dar sunt aspecte care pot fi soluționate cu mijloacele existente, fiind necesară doar îmbunătățirea activității de coordonare.

Dacă propunerile evidențiate vor fi luate în considerare de Consiliul Județean și consiliile locale, în deciziile lor de finanțare și vor fi incluse în programele lor, s-ar putea ajunge în situația ca aceste organizații să își administreze singure situațiile de criză. În vederea atingerii acestor obiective, ajutorul din partea organizațiilor civile și religioase, instituțiilor de învățământ, instituțiilor sociale și nu în ultimul rând din partea familiilor este necesar și binevenit.

Autorii rămân cu speranța că lucrarea de față va fi de un real ajutor persoanelor și organizațiilor implicate în desfășurarea activităților de tineret și își va atinge **Obiectivul principal, acela de a atrage atenției asupra inițiativelor și programelor bune, deja existente și de a sprijini inițierea unor noi proiecte, programe de dezvoltare, care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții tinerilor din județ.**